DARI BASIC COURSE

SEMESTER 1 Lessons 29-32

STUDENT COPY

VALIDATION EDITION 2005

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE FOREIGN LANGUAGE CENTER

DARI Basic Course

SEMESTER 1

Lessons 29-32

June 2005

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE FOREIGN LANGUAGE CENTER

Acknowledgments

Permission to use text and/or graphic images in this Dari language course has been received from the following copyright holders:

Luke Powell (photographs from www.lukepowell.com)

Rahmatullah Omid (photographs from personal collection)

Homayoun Seddiq (photographs from personal collection)

Wida Ahmad (photographs from personal collection)

Najib Rezai (photographs from personal collection)

Kiyoshi Inoue (photographs from www.flyingkong.com)

AGSL American Geographical Society Library, University of Wisconsin-Milwaukee Libraries (photographs from the Harrison Forman collection)

ASC Thome Anderson (photographs from www.photoarchive.saudiaramcoworld.com, courtesy of Saudi Aramco World / PADIA / Aramco Services Corporation)

UNESCO (photographs from www.unesco.org/photobank)

UNEP (photographs from http://postconflict.unep.ch/afg new.htm.)

Robert W. Kranz (photographs from www.war-correspondent.com)

Keith Cook (photographs from www.themenupage.com.)

Mustafa Rasuli (photographs from www.rasuli.com)

John Patton (photographs from

http://mysite.mweb.co.za/residents/ekawasa/JohnPattenGraphics/index.html)

Dominic Medley/Jude Barrand (photos from Kabul: The Bradt Mini Guide - The Survival Guide to Kabul www.kabulguide.net.)

Gary W. Bowersox "The Gem Hunter," President GeoVision, Inc., PO Box 89646, Honolulu, HI 96830, 808 277-2543, MrGary77@aol.com (photos from http://www.gems-afghan.com)

Shahab Azim (photographs from www.aghansite.com)

Ellyn Cavanaugh, Ph.D. (photographs from personal collection and from www.afghan.smugmug.com)

Rosemary Stasek (photos from www.stasek.com/afghanistan)

Kerry Saner (photographs from http://www.irss-usa.org/pages/KabulPhotos/Page1.html)

Farhad Darya (photograph from www.farhaddarya.info)

Christina Manuel (photographs from personal collection)

Crown Copyright/MOD (photographs from

http://www.operations.mod.uk/fingal/fimages)

John Pike (photographs and maps from

http://www.globalsecurity.org/military/world/afghanistan/index.html)

Moumina Dorgabekova: "Pharmacy in Afghanistan" Boston: Management Sciences for Health Aseem Koshan (excerpts from Omaid Weekly newspaper)

Ryan Azimi (excerpts from Afghan-Iranian Yellow Pages of Northern California)

Nick Noori (excerpts from Afghan Yellow Pages by N&N Express)

Shahbaz Taheri (excerpts from Northern California Iranian Yellow Pages by Pezhvac Corp.)

Ali Parvin (excerpts from TASVIR Persian American Yellow Pages)

Assad Manely (excerpts from Afghan Yellow Pages of California by Ariana Advertising)

Serajuddin Wahaj (excerpts from Dard-e-Dil-e Afghan monthly publication) Nasir Durani (poster published by Afghan Center of Fremont, CA)

License was obtained from Nova Development Corporation (Nova) to reproduce digital images of clipart and photos from Art Explosion CD ROMs.

Photos from <u>www.savethechildren.org.uk</u> are used in accordance with the copyright owner's specified restrictions, as posted on the website.

Photos from www.usinfo.state.gov and www.usaid.gov are used in accordance with guidelines provided by FirstGov@mail.fedinfo.gov on "public domain." Additional photos were obtained from:

www.defenselink.mil www.usmc.mil www.navy.mil www.dodmedia.osd.mil www.defendamerica.mil

Other images are courtesy of royalty-free Stock Exchange (www.sxc.hu), MorgueFile (www.morguefile.com) and Pixelquelle (www.pixelquelle.de); no permission or photo credits are required.

Permission to use copyrighted material was granted on the condition that it be used exclusively for nonprofit educational purposes. Further reproduction is unauthorized.

Cover photograph by Luke Powell.

Table of Contents

Lesson 29:	Discussing Feelings	1
	Reciprocal pronouns; verbs پشت کسی دق شدن 'to miss someone' and احساس 'to feel'	
Lesson 30:	Leisure-time Activities	19
	'to be called' ياد شدن to be called'	
Lesson 31:		39
	Prepositions of place describing physical layout ('is located between'); negation of the modal verb بايد 'must / should'	
Lesson 32:	An Afghan Suspect	57
	Indirect speech; reporting verbs; usage of the verb 'ولچک کردن' to handcuff' the idiom 'چی گپ اس' What's the matter?'	,
Review 29-	32	75
Glossary		77

GLOSSARY

کمی	a little / a bit
يک تعداد [= يکعده] [= عده ای]	a number / a few / some
عمى يک تعداد [= يکعده] [= عده اى] درباره ٔ [= درمورد] [= راجع به]	about
درد	ache / pain
آدرس	address
آدرس بزرگسال [= کلان سال]	adult / grown up
اعلان	advertisement / announcement
بعد از [= بعد] [= پس از]	after
بعد ازظهر (بعد ازچاشت) (بعد ازپیشین)	afternoon
سن [= سن وسال]	age
زراعتی	agricultural
	agriculture
ایر کندیشن	air conditioning
میدان هوایی	airport
همه [= تمام] [= تمامً] همگی [= تمامً] (کُلگی)	all / every
همگی [= تماماً] (کُلگی)	all / exclusively / entirely
سرتاسر [= سراسر]	all over
نُقل بادامی (نُقل)	almond candy
اگرچه [= با آنکه] [= با اینکه] [= هرچند]	although / even though
همیشه (مدام) (دایم)	always
امبولانس	ambulance
امریکایی	American (nationality) American Embassy
مقدار (اندازه)	amount / quantity
<u> </u>	and
خشم [= قهر] [= غضب]	anger / rage
خشمگین [= غضبناک] (قار)	angry
اعلاميه	announcement
یکی دیگر (یکی دِگه) انتیک فروش	another
انتیک فروش	antique seller
انتیک فروشی	antique shop
کدام	any

	anythina / ayamthina
هرچيز	anything / everything
سيب	
وعده ملاقات [= قرار ملاقات]	appointment
تقريباً الله الله الله الله الله الله الله ال	approximately
بازو	arm
دیپوی اسلحه [= سلاح کوت] رسم به حیث [= به مثابه ٔ] وظیفه (کار)	arms depot
رسم	art
به حیثِ [= به مثابه ٔ]	as / in the capacity of
وظیفه (کار)	assignment / duty / task
در (ده)	at / in
خاله	aunt (maternal)
مه	aunt (paternal)
آستراليايي	Australian (nationality)
اتومات	automatic (transmission)
طفل (اشتُک)	baby
نح	bad
خريطه (خلته)	bag
نانو ا (نانو ای)	baker
نانوایی	bakery
توپ بامیان	Bamyan
بانک	bank
مدیربانک	bank manager
	barracks
بیحاصل (خاره)	barren
قشله	base (military)
باسكتبال	basketball
تشناب	bathroom / restroom
ریش	beard
مقبول [= قشنگ] [= زيبا]	beautiful / pretty
زیرا $[= چونکه][= به خاطری که][= برای $	because
اینکه]	
چپرکت [= تختخواب] (تخت خَو)	bed / bedstead
اتاق خواب (اتاق خَو)	bedroom

پیش از [= قبل از]	before
عقب [= پشتِ] (پشت سر)	behind
کریمی توت	beige
توت	berry
بر علاوه [= علاوتاً]	besides / in addition
بین [= مابین] [= میان] بایسکل	between / among
بایسکل	bicycle
کلان [= بزرگ]	big / large
تولد [= و لادت]	birth
- تررگ] تولد [= ولادت] روزتولد [= سالگره ٔ تولد] [= سالگره]	birthday
سیاه	black
خون ریزی	bleeding
آبی	blue
بدن [= جسم] [= وجود] (جان)	body
كتاب	book
بوتل	bottle
دسته	bouquet
بوتیک [= دکان] نان خشک [= نان]	boutique
نان خشک [= نان]	bread
عروس يل	bride
پل	bridge
چارشانه	broad-shouldered
خراب	broken / out of order
بر ادر	brother
نصواری	brown
عمارت [= تعمير] [= ساختمان]	building
تخته اعلانات	bulletin board
چپرکت دوطبقه یی (چپرکت دومنزله)	bunk bed
[بس $[$ = سرویس $]$	bus
تجارت [= بزنِس]	business
جوازنامه ٔ تجارتی [= جوازتجارتی]	business license
تاجر	businessman
ولى [= اما] [= مگر] قصاب	but
قصاب	butcher

buttermilk buzkashi kizshe buzkashi by li kizshe buzkashi by li kizshe buzkashi by li kizshe buzkashi cafe camel Can you help me? car car carpet / rug cattle cellular phone center centigrade central hospital certral hospital ceremony / festivity chair chair chair chidche chicken chidd / baby chocolate cigarettes cigarettes cigarettes cigarettes cigarettes city class / grade classmate classmate classmate classmate classmate classmate classmate classmate	قصابى	butcher shop / butchering
الجهلاوي by الزيهلوي الإيهاوي الإيهاوي الإيهاوي الإيهاوي الله الله الله الله الله الله الله الل	بى د. غ	
الله الله الله الله الله الله الله الله	۔ ین کشہ	buzkashi
الله الله الله الله الله الله الله الله	بر - دی	by
الله الله الله الله الله الله الله الله	ر استے،	By the way,
Can you help me? موتر موتر carpet / rug als cattle cattle cellular phone injust of street center center centigrade central hospital ceremony / festivity chair chicken chicken chicken child did chocolate cigarettes cinema / theater city class / grade classmate clean	ک کافی	café
Can you help me? موتر موتر carpet / rug als cattle cattle cellular phone injust of street center center centigrade central hospital ceremony / festivity chair chicken chicken chicken child did chocolate cigarettes cinema / theater city class / grade classmate clean	شتر	camel
Alk cattle cellular phone center centigrade central hospital ceremony / festivity chair chair child child / baby chocolate cigarettes city class / grade class / grade class / grade cellular phone cetter central hospital ceremony / festivity chair child child / baby child child / baby class / grade city class / grade	می تانین مه ره کمک کنین؟	Can you help me?
Alk cattle cellular phone in it is in the case of c	موتر	car
Alk cattle cellular phone in it is in the case of c	قالین	carpet / rug
center المركز centigrade المناتي گراد المناف central hospital المناف ceremony / festivity المناف chair المناف chair المناف cheap المزان chicken المناف child مرغ المناف child / baby المناف chocolate المناف cigarettes المناف cinema / theater المناف class / grade المناف classmate المناف classmate المناف central hospital المناف cheap المناف المن	گله	cattle
center المركز centigrade المناتي گراد المناف central hospital المناف ceremony / festivity المناف chair المناف chair المناف cheap المزان chicken المناف child مرغ المناف child / baby المناف chocolate المناف cigarettes المناف cinema / theater المناف class / grade المناف classmate المناف classmate المناف central hospital المناف cheap المناف المن	تيلفون جيبى	cellular phone
child / baby child / baby chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate clean	مركز	center
child / baby child / baby chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate clean	سانتی گراد	centigrade
child / baby child / baby chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate clean	شفاخانه ٔ مرکزی	central hospital
child / baby child / baby chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate clean	مراسم	ceremony / festivity
child / baby child / baby chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate clean	چوکی	chair
child / baby child / baby chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate clean	ارزان	cheap
child / baby child / baby chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate clean	مرغ	chicken
child / baby child / baby chocolate chocolate cigarettes cigarettes cinema / theater city class / grade classmate classmate classmate classmate	فرزند (او لاد)	child
cinema / theater city city class / grade classmate classmate classmate	طفل	child / baby
cinema / theater city city class / grade classmate classmate classmate	چاکلیت	chocolate
city class / grade class mate classmate classmate classmate	سگرت	cigarettes
class / grade (همصنف (همصنفی) classmate (دادی دادی ایک دادی) class	سينما	cinema / theater
class / grade (همصنف (همصنف (همصنف (elassmate) پاک (class / grade) داده داده داده داده داده داده داده دا	شهر	city
رى) clean		class / grade
	همصنف (همصنفی)	classmate
	پاک	clean
(-)		clean
climate اقلیم	اقليم	climate
closed	بسته	
clothes / outfit لباس (کالا)	() -	
cloudy ابری [= ابر آلود]	ابری [= ابر آلود]	-
cold (temperature) سرد (یخ)	سرد (یخ)	cold (temperature)

رنگین	colorful
درون بیایین.	Come in.
راحت [= آرام]	comfortable commander / leader
قوماندان -	commander / leader
تو لے ،	company
دايره ٔ تولي	company orderly room computer computer lab condolence
کمپیو تر	computer
اتاق كمپيوتر	computer lab
تسلیت	condolence
مبارک باشه! [= تبریک!]	Congratulations!
مسابقه	contest / game / race
قرارداد	contract / written agreement
آشپز	cook
آشپز کلچه	cookies
جو ار ي	corn
جواری دانه نشده	corn on the cob
جو ارى دانه نشده کورس همکار	course / class
همکار	coworker
حاصلات	crops
مزدحم (بیروبار) مرکزفرهنگی	crowded / busy
مرکز فر هنگی	Cultural Center
خطرناک	dangerous
دری	Dari
تاریک [= تیره]	dark (color)
تاريخ	date
دختر	daughter / girl
روز	day
فوت [= وفات] [= مرگ]	death
حتماً (حتمی)	definitely / by all means
4- 11	degree(s)
درجه خوش مزه (مزه دار) داکتر دندان	delicious
داکتر دندان ً	dentist
دشت	desert
ديزل	diesel

مشكل [= دشوار] [= سخت]	difficult / hard
مشكل [= دشوار] [= سخت] اتاق نانخورى [= اتاق طعام خورى] (اتاق نان)	dining room
ديپلومات	diplomat
مدير	
ر اه خامه	dirt road
كثيف (چتل) (چرك) انضباط [= دسپلين] نامنظم [= نامرتب] (گدود)	dirty
انضباطُ [= دُسپلین]	discipline
نامنظم [= نامرتب] (گدود)	disorganized / messy
سرچرخ	dizzy
سرچرخ داکتر سگ	doctor
	dog
دالر	dollar
خر [= مرکب] د ننۍ	donkey
ادونفري	dodole (occupancy)
در آخر دهلین	down the hallway
طبقه ٔ پایین [= منزل پایین] (منزل پایان)	downstairs
جمع نظام [= مشق]	drill
راننده (دریور) (موتروان)	driver
جمع نظام [= مشق] راننده (دريور) (موتروان) لايسنس رانندگي [= جوازرانندگي] (ليسنس)	driver's license
هر	each / every
هريک [= هرکدام]	each one / either one each other / one another
همدیگر [= یکدیگر]	each other / one another
<u>گو</u> ش آ	ear
زود (وخت)	early
شرق	east
آسان [= سهل]	easy
تحصيلكرده	educated
ਸੌਂ e	Eid
عیدی	Eid money
برج ایفل	Eiffel Tower
سفارت	embassy
احساساتی	emotional / sentimental
خالى	empty / vacant
نامزدی (نامزادی)	engagement

ماشین [= انحن]	engine
ماشین [= انجن] انگلستان [= بریتانیا]	England / U. K.
انگلیسی	English
انگلیسی کافی (بس) شام	enough
شام	evening
نان شب [= طعام شب] (نان شو) هرکس [= همه کس]	evening meal (dinner)
هركس [= همه كس]	everybody / everyone
همه چیز	everything
هرچيز [= همه چيز]	everything everything / anything everywhere / every place
هرجا [= همه جا]	everywhere / every place
هیجانی	excited excitement
هیجان	excitement
ببخشید. (ببخشین) قیمت [= گران]	Excuse me.
قیمت [= گران]	expensive
با تجربه [= مجرب] چشم عینک	experienced
چشم	eye
عينک	eyeglasses
خزان	fall / autumn
فاميل [= خانواده] معروف [= مشهور]	family
معروف [= مشهور]	famous
دور	
دهقان	
	farming
سريع [= تند] (تيز)	
به سرعت (تیز)	fast (adverb)
چاق [= فربه]	fat
پدر	father
خستگی	fatigue / weariness
احساسات	feelings / emotions
حاصلخيز	fertile
جشن	festivity / celebration
نامزد (نامزاد)	fiancé
میدان	field
انگشت (کلک)	finger

() () ()	C 1/C 1
او لأ (اول)	
بيرق	flag
پايه ٔ بيرق	flagpole
طبقه (منزل)	floor
طبقه (منزل) گل فروش	florist
<u>گ</u> ل	flower
گل فروشى	flower shop
غذا (نان)	food
پا (پای)	foot
برای (بری)	for
برای (بری) پنجه	fork
موترچهار دروازه یی فرانسه	four-door car
فر انسه	France
فر انسوى	French (nationality / language)
تازه	
جمعه	Friday
مرغ بریان	fried chicken
دوست [= رفيق]	friend
از	from
ميوه	fruit
ۘپُر	full
جنازه	funeral
با مبل وفرنیچر	furnished
فرنیجر [= میل و فرنیجر]	furniture
گراج	garage
گراج گردیز گیلنه تانک تیل	Gardez
گیلنه گیلنه	gas can
تانک تیل	gas station
تانكى	gas tank
پترول [= تيل]	gasoline
جغرافیه	geography
آلمانی	German
<u>ق</u> آلمان [= جرمنی]	
تيارشو!	Get ready!
: 5-5=	

گیلاس	glass
گیلاس دستکش	glove
جعبه ٔ دشبورد	glove compartment
انشاالله	
خوب	good / fine / nice
خدا حافظ (به امان خدار)	Good-bye.
تنگی	gorge
مامور	government employee
و الے	governor
مهربان	gracious / kind grandfather grandmother
پدرکلان	grandfather
مادرکلان	grandmother
انگور	grape
سبز	green
داماد	groom
مهمان	guest
ر هنما	guide
تفنگ	gun / rifle
مو (موى)	hair
نيم	half
دهلیز	hallway / corridor
حميد	Hamid (male name)
دَست (دِست)	
خوش قيافه	handsome
خوشحال [= خوش]	happy
چرس [= حشیش]	hashish
او	he / she / it
سر	head
کلینیک صحی	health clinic
قد [= قامت]	
بلى [= الو]	Hello! (telephone call)
کمک	help
نوش جان کنین. هر ات	Help yourself. / Eat heartily.
هرات	Herat

اينجا (اينجه)	here
هير ويينُ	heroin
بلند	high
تاريخ	history
رخصتی [= تعطیل]	history holiday / vacation / leave
اسپ	horse
شفاخانه	hospital
داغ [= سوزان]	hot / burning (temperature)
ثند	hot / spicy (taste)
ساعت	hour
ساعت در سی [= ساعت]	hour / period
خانه	house / home
همخانه	housemate
چطور؟ (چطور؟ / چطو؟) چطور؟ چطوراستی؟	How?
چطور؟	How about?
چطور استى؟	How are you?
چى مقبول!	How beautiful!
چه مدت؟ [= چقدروقت؟] (چقه وخت؟)	How long?
چند؟ [= چند دانه؟] (چند تا؟)	How many?/ How many pieces?
چقدر ؟ (چقه؟)	How much?
با آنهم [= با اینحال] گرسنه (گشنه) شکار	however
گرسنه (گشنه)	hungry
شكار	hunting / prey
شو هر (شوی)	husband
من (مه)	I
مصرُوف استم. [= مشغول استم.] (كاردارم)	I am busy.
خوب استم.	I am fine.
كارت هويت	
اگر (اگه)	if/in case
مريضى	illness
مهم	important
در (ده)	in / at
پیش روی[= روبروی] برای [= برای آنکه]	in front of
برای [= برای آنکه]	in order to

شامل	included
استقلال [= آزادی]	independence
هندوستان [= هند] زخمی [= مجروح] مهمان خانه	India
زخمی [= مجروح]	injured
مهمان خانه	inn / guest house
داخل (درون)	inside
داخل (درون) به عوض (به جای)	instead of
ىبمە	insurance
بیمه شده (بیمه شدگی)	insured
بیمه شده (بیمه شدگی) هوتل انترکانتی ننتل	Intercontinental Hotel
جالب [= دلچسپ] انترنت	interesting
انترنت	internet
لین ارتباطی انترنت	internet connection
چارراهی	intersection
مصاحبه	intersection interview
تحقيقات	investigation
• 1 1	Iron
ایرانی	Iranian (nationality)
آبيارى	irrigation
ايران ايرانى آبيارى همگى خوب استن؟ نيست (نيس) اسلام آباد فرق نميكند. (فرق نميكنه = پروا نداره) قر ار است	Is everybody fine?
نیست (نیس)	is not
اسلام آباد	Islamabad
فرق نمیکند. (فرق نمیکنه = پروا نداره)	It does not matter.
	It is not possible.
چشمهای شما مقبول می بینه.	It seems beautiful in your eyes.
لطف شماست. [= مهربانی شماست] (شماس)	It's kind of you. / It is nice of you.
ایتالیا	Italy
چاقو	jackknife / pocketknife
زندان [= محبس] (بندی خانه)	jail
جلال آباد	Jalalabad
جاپانی	Japanese (nationality/language)
جيپ [= موترجيپ]	jeep
ژور نالست	journalist

سرور [= خوشى] [= شادى] [= شادمانى]	joy / happiness / delight
شربت	juice
كباب	kabob
ک ابل	Kabul
كارته ٔ سه	
منظم [= مرتب]	kept in order / well-kept / neat Khaled (male name)
کودک (چوچه)	kid / youngster
کودک (چوچه) کیلو [= کیلوگرام]	kilogram
قسم [= نو ۶]	kind / type
آشپزخانه (کارخانه)	kitchen
ا آر را	kite
كاغذ پران بازى [= گدى پران بازى]	kite flying
کارد	
کار گر	laborer / worker
زمین	land / acreage
زَبان [= لسان] (زُبان)	language
آخرین	last / final / latest
گذشته	last / past
دیشب [= شب گذشته] (دیشو)	last night
دير (ناوخت)	late
بعداً [الله عبد الله الله الله الله الله الله الله الل	later / afterwards
پسانتر)	
چمن	lawn
طرف چپ (دست چپ)	left side
پا (پا <i>ی</i>)	leg
درس	lesson
بیا که بریم! کتابخانه	Let's go!
كتابخانه	
زندگی	life
روشن [= كم رنگ]	light (color)
کم	little (amount)
سالون [= اتاق نشيمن]	living room
المارى	locker / closet / cabinet

لندن	London
دراز	long
	love / passion
مرد	man
بازار	market
متأهل	married
ریاضی	mathematics
شاید [= ممکن است]	may / might / maybe / perhaps
ریایی شاید [= ممکن است] خدا رحمت کنه! [= خدا بیآمرزه!]	May God forgive (the deceased)!
ماشاالله![= نظر نشه!]	May God protect () from the evil
[=خدااز نظربدنگاه کنه!] (نام خدا)	cyc:
خدا ره نگاه کنه!	May God save ()!
زندگی سرشما باشه!	May God save ()! May you continue to live!
زنده باشین!	May you live long! / Thank you!
شاروال	mayor
مز ار شریف	Mazar-e-Sharif
<u>گو</u> شت	meat
مستری [= میخانیک]	mechanic
	medicine / medication
ملاقات	meeting
خربوزه	melon
عضو	member
عضويت	member membership
كارت عضويت	membership card
مينو [= لست غذا]	menu
طعامخانه	mess hall
ظهر (چاشت)	midday / noon
معتدل	mild
عسکری [= نظامی]	military
دقيقه	minute
دوشنبه	Monday
پول (پیسه)	money
ماه	month
صبح	morning

استكار المعادر الم	چای صبح [= ناشتا]	morning meal (breakfast)
المرب المسجد المرب المسجد المرب المسجد المرب المسجد المرب المسجد	ماسكو	Moscow
motoreycle notorist mountain Active (need of the process) mountain pass movie display being the process of	مسحد	mosque
motoreycle notorist mountain Active (need of the process) mountain pass movie display being the process of	اکثر [= بیشتر] (بسیاری)	most
motoreycle notorist mountain Active (need of the process) mountain pass movie display being the process of	مادر	mother
motorist	موتر سيكل	motorcycle
mountain pass movie idh	موتر سوار	motorist
mountain pass movie idh	کو ه	mountain
اقا	كوتل	mountain pass
اقا	فلم	movie
سرا الله الله الله الله الله الله الله ال	آقا	
mud house Nakim clergyman nust / should / ought to Nahid (female name) name ida [= lma] name napkin napkin narcotics / drugs narrow narrow Nasima (female name) Nazi (female name) Nazi (female name) idica near / close neighbor newer newer new newer new New Delhi New Year's Day newborn newborn newspaper next / future / the following next / future / the following next door		
mud house Nakim clergyman nust / should / ought to Nahid (female name) name ida [= lma] name napkin napkin narcotics / drugs narrow narrow Nasima (female name) Nazi (female name) Nazi (female name) idica near / close neighbor newer newer new newer new New Delhi New Year's Day newborn newborn newspaper next / future / the following next / future / the following next door	زياد [= بسيار]	much / many / a lot
الله الله الله الله الله الله الله الل	خانه ٔ گلی	mud house
الهيد	ملا	Muslim clergyman
الم [= اسم] الم [= اسم] name capkin capki	باید [= بایست]	must / should / ought to
narcotics / drugs narrow narrow narrow Nasima (female name) Nazi (female name) Nazi (female name) near / close neighbor neighbor never new New Delhi New Year's Day newborn newborn newspaper new(cilar = nath ie) New Spaper new New Spaper new newborn newspaper new(cilar = nath ie) newspaper new future / the following next / future / the following next door		
narcotics / drugs narrow narrow narrow Nasima (female name) Nazi (female name) Nazi (female name) near / close neighbor neighbor never new New Delhi New Year's Day newborn newborn newspaper new(cilar = nath ie) New Spaper new New Spaper new newborn newspaper new(cilar = nath ie) newspaper new future / the following next / future / the following next door	نام [= اسم]	name
narcotics / drugs narrow narrow narrow Nasima (female name) Nazi (female name) Nazi (female name) near / close neighbor neighbor never new New Delhi New Year's Day newborn newborn newspaper new(cilar = nath ie) New Spaper new New Spaper new newborn newspaper new(cilar = nath ie) newspaper new future / the following next / future / the following next door	دستمال کاغذی	napkin
اندی اسیمه اندی (female name) اندی (اندی اندی (اندی (female name) اسیمه اندی (میدی (اندیک (االا الا الا الا الا الا الا الا الا ا	مواد مخدر [= مواد مخدره]	narcotics / drugs
ازی ازی اوردیک (بزدیک) Nazi (female name) near / close neighbor newer newer new New Delhi New Year's Day newborn newborn newborn newspaper newt / future / the following next door	باریک [= تنگ] [= کمعرض] (کمبر)	narrow
near / close neighbor never never new New New Delhi New Year's Day newborn newborn newspaper next / future / the following next / future / the following next door		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
neighbor never new new iee New Delhi New Year's Day newborn iectle newspaper next / future / the following next / future next door	نازى	Nazi (female name)
neighbor never new new iee New Delhi New Year's Day newborn iectle newspaper next / future / the following next / future next door	نَزدیک (نِزدیک)	near / close
new New Delhi New Year's Day newborn newspaper next / future / the following next / future / the following next door	4 Juna	
new New Delhi New Year's Day newborn newspaper next / future / the following next / future / the following next door	هیچ وقت [= هرگز]	never
المحقى بيا را المحقى بورات المحقى بورات المحقى بورات المحقى بورات المحقى المحتى المحقى المحتى المحت	نو	new
ا نوروز [= سال نو] New Year's Day newborn ا نوزاد newspaper ا next / future / the following ا اتاق پهلو next door	دهلی جدید [= دهلی نو]	New Delhi
newborn i newspaper i newspaper i next / future / the following i next door i next door	نوروز [= سال نو]	New Year's Day
next / future / the following آینده [= بعدی] next door		newborn
next door اتاق پهلو	روزنامه (اخبار)	newspaper
3 6 0 -	آینده [= بعدی]	next / future / the following
next to علو ی [= کنار]	اتاق پُهلو	next door
	پهلوی [= کنار]	next to

شب	night
قیود شبگردی	night curfew
نه (نی)	no
نه (نی) هیچکس	nobody / no one / no person
هیچیک [= هیچکدام]	none / neither
هیچ نان چاشت [= طعام چاشت]	noon meal (lunch)
شمال	north
بینی	nose notebook
کتابچه	notebook
هیچ چیز	nothing / anything
حالاً [= اكنون] (حالي)	now
هیچ جا	nowhere
بی حس (کرخت)	numb
نمره [= شماره]	number
ساعت (بجه)	o'clock / hour
دفتر [= اداره]	office
افسر [= صاحبمنصب] (منصبدار)	officer
اكثراً [= اكثر اوقات] (بسياري وخت ها)	often
کهنه	
پیر [= سالخورده] [= مسن] بالای [= روی] (سر)	old (age)
بالای [= روی] (سر)	on
یکی از	one of
پیاز	onion
تنها [= صرف] [= فقط]	only / just
باز (واز)	open
ترياک `	opium
یا	or
يتيم خانه	orphanage
مديريتيم خانه	orphanage director
دیگر (دِگه)	other
خارج (بیرون)	outside
گاوقلبه یی (قولبه گو) رنگ شده	ox
رنگ شده	painted

كاغذ	paper
رسم گذشت	parade
والدين [= پدرومادر]	parents
پاریس پارک	Paris
پارک	park
جای بار کنگ	parking space / parking lot
پشتو	Pashto
پشتو کلچه فروش	pastry seller
كلچه فروشي	pastry shop
قلم	pen pencil
پنسل	pencil
مردم	people
مر چ	pepper
فى شب [= شبى] (شَو)	per night
مدت	period / duration
شخص [= نفر] (آدم)	person
شخص [= نفر] (آدم) عکاسخانه [= ستدیوی عکاسی]	photo studio / photo lab
مركز فوتوكاپي	photocopy center photographer pickup truck picnic
عكاس	photographer
موترپيکپ	pickup truck
ميله	picnic
عکس	picture / photograph
دانه (تا)	piece (counter)
قطعه	piece / plot
بالشت	pillow
جا (جای)	place
بشقائب	plate
بلوک	platoon
بازی	play / game
بفرماييد[= لطفاً] (بفرمايين)	Please.
جيب	pocket
ماموريت پوليس	police station
ماموریت پولیس پولیس	policeman
مؤدب [= با ادب]	polite

انار	pomegranate
فقير [= نادار] (غريب)	poor
كوكنار	poppy
کچالو	potato
بند برق	power dam
نماز	prayer
حامله (شکمدار)	pregnant
نسخه	prescription
رئيس راديووتلويزيون	president of radio & TV station
قبل براین [= قبلاً] (پیشتر)	
پروفیسور[= استاد] (پروفیسر)	professor
پروفیسور[= استاد] (پروفیسر) رخصتی عمومی [= تعطیل عمومی]	public holiday
	pupil / student
بنفش	purple
دستكول	purse
قندهار	Qandahar
راديو	radio
باراني	
دفتر ر هنمای معاملات	real estate office
دفتر رهنمای معاملات دراین اواخر [= اخیراً] (ده ای وخت ها)	recently
سرخ	red
مقررات	regulations
خویشاوندان [= اقارب] (قوم وخویش)	relatives
دينيات	religion
تغییر ساختمان داده شده [= اصلاح شده]	remodeled
کرایه (کراه)	rent
کرایی	rental / for rent
و ر کشاپ	repair shop / garage
ترميم شده	repaired
خبرنگار	reporter
رستوران	restaurant
برنج	rice
َ <u>پلو</u>	rice pilaf
شيربرنج	rice pilaf rice pudding

يه لدار [= غني]	rich
پولدار [= غنى] طرف راست (دست راس)	right side
دریا	river
اتاق	room
هم اتاق (هم اتاقی)	roommate
ریسمان (ریسپان)	rope
يو سيده	rotten
روسيه	Russia
غُمكين [= اندو هكين] [= متأثر] (جگرخون)	sad / grieved / unhappy
غم [= أندوه] [= تأثر]	sadness / sorrow / grief
فروش	sale
صالح	Saleh (male name)
روسیه غمگین [= اندوهگین] [= متأثر] (جگرخون) غم [= اندوه] [= تأثر] فروش صالح نمک	salt
شور	salty
شنبه	Saturday
بُرانی بادنجان (برانی بانجان)	sauteed eggplant
بو لاني	sauteed eggplant savory pastry with delicious filling school school principal season secretary
مكتب	school
مدیرمکتب	school principal
فصل [= موسم]	season
سكرتر	secretary
موبر ا = موبربيررفتار ا	sedan / passenger car
فروشنده	seller / street vendor
خورد ضابط [= بریدگی]	sergeant
سنگين [= با وقار] [= مؤقر]	serious / dignified
خدمت	service
شهرنو	Shahr-e-Nau (a district)
شريف	Sharif (male name)
شال	shawl
پير اهن وتنبان	shirt and trousers
بو ت	shoe
دكان [= مغازه]	shop / store
خريد	
كوتاه	short

قد كوتاه [= كوتاه قد] (قد پخچ)	short (height)
شاور	
زیارت [= مقبره]	
مریض لوحه	sign
از به اینطرف [= از به اینسو] (ازفتره)	since (time)
صمیمی	sincere
آوازخوان (خاننده)	singer
مجرد	single
یکنفری	single (occupancy) sister skillful
خواهر	sister
ماهر (لايق)	skillful
پوستُ [= جلد] لاغر	skin
لاغر	skinny
قاغوش	sleeping room / quarters
آهسته (آستا)	slow
به آهستگی (آستا)	slowly
خورد [= کوچک] قالینچه	small
قالینچه	small rug
كانتين	
بر فی	snowy
چندان	so / so much
أنقدر [= اينقدر] (اوقه / ايقه)	so / so much / that much / this much
فوتبال	soccer
جراب	sock / stocking
خاک	soil
سرباز (عسكر)	soldier
بعضى	some
بعضى مردم [= بعضى اشخاص] [= بعضى ها]	some people
بعضى بعضى مردم [= بعضى اشخاص] [= بعضى ها] كسى عاشق	someone
عاشق	someone in love
چیزی [= کدام چیزی] بعضاً [= بعضی اوقات] [= گاهگاه]	something
بعضاً [= بعضى اوقات] [= گاهگاه]	sometimes
(بعضى وختها)	

پسر (بچه)	son / boy
به زودی[= عنقریب] (زود)	soon
شوربا (شوروا)	soup
جنوب	south
شوربا (شوروا) جنوب سوغات	souvenir
تيراشتبني [= تيرفالتو]	spare tire
شورنخود وكچالو	spare tire spicy chickpea and potato salad
پکوره	spicy fried potatoes
فاشق	spoon
ورزش [= سپورت] بهار دلگی سترده ه	sport
بهار	spring
دلگی	squad
ستديوم	stadium
سنديوم زينه ها	stairs
گیر دار	stick shift
مستقيم [= روبه رو]	straight
ريده ها گيردار مستقيم [= روبه رو] سرک [= جاده] [= کوچه] قوی مضمون بوره [= شکر] تابستان يکشنبه انتار (افتره)	street
قو ی	strong
مضمون	subject
بوره [= شكر]	sugar
تابستان	summer
یکشنبه	Sunday
1 (C 0 191) 1 1 1 1 1 1	Sumi
چرا نی.	Sure. / With pleasure.
مظنون	suspect
مظنون شیرین	sweet
حوض آببازی (حوض اوبازی)	swimming pool
میز	table
تاج محل	Taj Mahal
قد بلند [= بلند قد]	tall
تكسى	taxi
چای	tea
	teahouse
معلم	teacher

تيلفون	telephone
تلويزيون	television
حرارت (گرمی)	temperature
تشکر.	Thank you.
آن (او)	that
که	that / who / which
همان (همو)	that same / that very same
اولين [= نخستين]	the first / foremost
پس [= در آنصورت] (خی)	then / in that case
آنجا (اونجه)	there
بنا بر آن [= بناءً]	therefore
اينها (ايناً)	these
آنها (اونها / اونا)	they
چیز [= شی]	thing / stuff / substance
تشنه (تُشنه)	thirsty
این (ای)	this
همین (همی)	this same / this very same
آنها (اونها) (اونا)	those
پنجشنبه	Thursday
تکت	ticket
وقت (وخت)	time
بار [= دفعه] [= مرتبه] (کرُت)	time / turn / instance
تير	tire
جک تیر	tire jack
خسته (مانده)	tired / weary
به	to
پیش [= نزدِ]	to / before / near
معذرت خواستن [= عذر خواستن] / خواه/ خواست	to apologize
ترتیب دادن/ ده / داد	to arrange
رسیدن/ رس/ رسید	
اشغال کردن/کن/کرد	
کباب کردن/ کن/ کرد	to barbeque
بودن/ باش / بود	to be
توانستن/ توان/ توانست	to be able to / can (modal verb)

خواب بودن/ باش/ بود (خَو بودن)	to be asleep
ياد شدن/ شو/ شد [= خوانده شدن/ شو/ شد]	
بيدا شدن/ شو/ شد	to be found / to be available
دیر آمدن/ آ / آمد [= دیر رسیدن/ رس/ رسید]	
واقع بودن/ باش/بود [= قرارداشتن/ دار/	to be located / to be situated
داشت] شدن/ شو/ شد	to become
<u> </u>	
خونریزی داشتن/ دار/ داشت خراب شدن/ شو/ شد	3
عراب سدن/ سو/ سد نفس کشیدن کشر/ کشید	
~ ~ ~	
اوردن/ اور/ اورد	•
	to bring back / to return to build
آباد کردن [= اعمار کردن] / کن/ کرد	
خریدن/ خر/ خرید	
تجلیل کردن/ کن/ کرد	
<u>پاک کردن/ کن/ کرد</u>	
آمدن/ آ / آمد	to come
تبریک گفتن/ گو/ گفت (تبریکی دادن/ ده/ داد)	to congratulate
عید مبارکی کر دن	to congratulate someone on the occasion of Eid
پُختن/ پَز/ پُخت (پُخته کردن/ کن/ کرد)	to cook
حساب کر دن/ کن/ کرد	to count
رقصیدن/ رقص/ رقصید (رقص کدن)	to dance
<u>کردن/ کُن/ کرد</u>	to do
تعلیم کر دن/ کن/ کر د	to do training / to undergo training
رسم کر دن/ کن/ کر د	to draw
(رسم کشیدن/ کش/ کشید)	
نُوشيدُن/ نوش/ نوشيد	to drink
بدست أوردن/ أور/ أورد [= كمايي كردن/ كن/	to earn / to gain
كرد]	
خوردن [= غذا خوردن] (نان خوردن)/ خور/	to eat
خورد	
معاینه کردن/ کن/ کرد	to examine

وجود داشتن/ دار/ داشت [= موجود بودن/ باش/	to exist / to be present /
بود]	to be available
تسلیت دادن/ ده/ داد [= تسلیت گفتن/ گو/ گفت]	to express condolences
دهقانی کردن/ کن/ کرد	to farm / to do farming
حس کردن $[$ = احساس کردن $]$ / کن/ کرد	to feel
پیدا کردن/ کن/ کرد [= یافتن/ یاب/ یافت]	to find
کاغذ پران بازی کردن/کن/کرد	to fly a kite
پترول یا دیزل گرفتن/ گیر/ گرفت [= پترول یا	to fuel / to take fuel / to put fuel into
دیزل انداختن/ انداز/ انداخت] (تیل انداختن/انداز/	the gas tank
انداخت)	
گرفتن/ گیر/ گرفت	to get / to take (hold)
پایین شدن [= پیاده شدن] / شو/ شد (پایان شدن)	to get out of / to get off (transportation)
پنچر شدن/ شو/ شد	to get punctured / to have a flat (tire)
برخاستن/ برخیز/ برخاست (خیستن/ خیز/خیست)	to get up / to rise
خوب شدن (جورشدن) / شو/ شد	to get well / to recover
دادن/ ده/ داد	to give
رفتن / رو / رفت	to go
با رفتن	to go by means of
به رفت <i>ن</i>	to go to
کشت کردن/کن/کرد [= کاشتن/کار/کاشت]	to grow / to cultivate
ر هنمایی کر دن/ کن/ کر د	to guide
اولچک کردن/ کن/ کرد	to handcuff
حاصل گرفتن/ گیر/ گرفت	to harvest
داشتن/ دار/ داشت	to have
میله کردن/ کن/ کرد	
یاد داشتن/ دار / داشت	to have a skill / to know how to
شنیدن/ شنو/ شنید	to hear
كمك كردن / كن / كرد	to help
را کمک کردن	to help
به کمک کردن	
[در د کر دن $/$ کن $/$ کر د $[$ = در د داشت $/$ دار $/$ داشت $[$	to hurt / to ache
قصد داشتن	to intend
مصاحبه کردن/ کن/ کرد	

دعوت کردن [= مهمان کردن] کن/ کرد	to invite
آبیاری کردن/ کن/ کرد	to irrigate
نگهداشتن [= نگاهداشتن]/ دار/ داشت	to keep / to protect / to prevent
شناختن/ شنّاس/ شناخت	to know (to be acquainted with / to recognize)
دانستن/ دان/ دانست	to know (to be aware of / to have knowledge about)
آموختن/ آموز/ آموخت [= یاد گرفتن/ گیر/ گرفت]	to learn
در از کشیدن/ کش/ کشید	to lie down
خوش داشتن / دار / داشت	to like
را خوش داشتن	to like
خوش آمدن/ آ / آمد	to like/ to enjoy / to find pleasant
گوش کر دن/ کن/ کرد[= گوش دادن/ ده / داد]	to listen
به گوش کردن	to listen to
رِاگُوش کردن	
به گوش دادن	
زندگی کر دن/ کن/ کر د	to live
در زندگی کردن	to live in
با زندگی کردن	to live with
معلوم شدن/ شو/ شد [= به نظررسیدن/ رس/	to look / to seem
رسید]	
تیلفون کر دن/ کن/ کر د	to make a phone call
به کسی تیلفون کردن	to call someone
ریزرف کردن/ کن/ کرد	to make a reservation / to reserve
و عده ٔ ملاقات گذاشتن/ گذار / گذاشت	to make an appointment
[= قرار ملاقات گذاشتن/ گذار /گذاشت]	
(ازکسی وخت گرفتن/گیر/گرفت)	
مُلاقات کر دن/ کن/ کر د (دیدن/ بین / دید)	to meet
با ملاقات كرُدن	to meet with
حفظ کر دن/ کن/ کر د	to memorize
(ازبرکردن/کن/کرد)	
حرکت کردن/ کن/ کرد	to move
حرکت دادن/ ده/ داد	to move (something)
کوچ کردن [= مهاجرت کردن] کن/کرد	to move / to migrate

ضرورت داشتن[= احتياج داشتن] (كارداشتن)/	to need
دار/داشت	
باز کر دن/ کن/ کرد	to open
فر مایش دادن/ ده/ داد	to order
	to order
رنگ کردن/ کن/ کرد	to paint
گذشتن/ گذر/ گذشت (تیرشدن/ شو/ شد)	to pass / to cross
از گذشتن (تیرشدن)	to pass
از پهلوی گذشتن (تیرشدن)	to pass by
گذشتاندن/ گذران/ گذشتاند (تیرکدن)	to pass / to get through / to complete
اجرا کردن/ کن/ کرد	to perform / to carry out
برداشتن/ بردار/ برداشت (ورداشتن)	to pick up / to remove
بازی کردن/ کن/ کرد	to play
نصب کردن/ کن/ کرد (بند کدن)	to post / to install
نماز خواندن/ خوان/ خواند	to pray
گذاشتن/ گذار/ گذاشت [= ماندن/ مان/ ماند]	to put / to place
بلند کردن (بالا کردن)/ کن / کرد	to raise / to lift
[= بالا بردن/ بر/ برد]	
نامنویسی کردن [= ثبت نام کردن]/ کن/ کرد	to register
ماندن/ مان/ ماند	to remain / to stay / to put / to let
به یاد داشتن دار/ داشت $[$ = به یاد آوردن $/$ آور $/$	to remember / to recall
آورد] (به یاد آمدن/ آ / آمد)	
تغییر ساختمان دادن/ ده/ داد	to remodel
[= اصلاح کر دن/ کن/ کرد]	
کرایه کردن (کراه کردن) / کن/ کرد	to rent
كرايه دادن [= به كرايه دادن] (كراه دادن) / ده/	to rent out
داد	
ترمیم کر دن/ کن/ کرد	to repair
ترمیم کردن/ کن/ کرد برگشتن/ برگرد/ برِگشت (پس آمدن/ آ / آمد)	to return
از برگشتن	to return from
به برگشتن	to return to
به برگشتن خلاص شدن/ شو/ شد	to run out
کفتن/ کو/ گفت	
تلاشی کردن/ کن/ کرد	to search

دیدن/ بین/ دید	to see
فروختن/ فروش/ فروخت	to sell
فرستادن/ فرست/ فرستاد(روان کردن/ کن/ کرد)	to send
سرویس کردن/ کن/ کرد	to serve (food)
خرید کردن/ کن/ کرد	to shop
از خرید کردن	to shop at
نشان دادن/ ده/ داد	to show
را نشان دادن	to show
به نشان دادن	to show to
تماشا کردن جاهای دیدنی	to sightsee
[= جاهای دیدنی را تماشا کردن]/ کن/ کرد	
امضا کردن (دستخط کردن) / کن/ کرد	to sign
أوازخواندن [= خواندن] / خوان/ خواند	to sing
(بیت خاندن)	
نُشستن/ نشین نشست (شیشتن/ شین/ شیشت)	to sit / to sit down
خوابیدن/ خواب/ خوابید (خَوگدَن)	to sleep
سگرت کشیدن/ کش/ کشید	to smoke
تخم پاشی کردن/ کن/ کرد	
صحبت کردن/ کن/ کرد [= گپ زدن/ زن/ زد]	to speak / to talk
خرج کردن [= مصرف کردن] / کن/ کرد	to spend (money)
(خرچ کدن)	
15 10	to stall / to stop
ایستاد شدن/ شو/ شد	to stand / to stand up
شروع کردن [= آغاز کردن] کن/کرد	to start / to begin
اقامت کردن/ کرد/ کن	to stay / to reside
[= اقامت داشتن/ دار/ داشت]	
ایستاد کر دن/ کن/ کر د	
قدم زدن/ زن/ زد	to stroll / walk around
[= گردش کردن/ کن کرد]	
درس خواندن/ خوان/ خواند	to study
خواندن/ خوان/ خواند	
گرفتن/گیر/گرفت	
بر دن/ بر / بر د	to take (to escort)

z to take a picture a containe to take a picture to take a picture of to take a picture of z	
از عكس گُرفتن	
[2; /::] to talk / to speak	
-J/UJ/U-J -J-/U-/U-J	
درباره ٔ (درمورد) صحبت to talk about	
to talk to	
to talk with عباً گپ زُدن[= صحبت کردن]	
to teach درس دادن/ ده/ داد (یاد دادن/ ده/ داد)	
to thank <u>דיי אין אין אין אין אין אין אין אין אין א</u>	
to thank	
to thank for	
to think فکر کر دن/ کن/ کر د	
to train تعلیم دادن/ ده/ داد	
to travel سفر کر دن [= مسافر ت کر دن] کن/ کر د	
to turn دورخوردن/ خور/ خورد	
to understand فهمیدن/ فهم/ فهمید	
to use / to apply	
to use / to utilize	
to videotape فلم گیری ویدیویی کردن/کن/کرد	
[= فلم ویدیویی گرفتن/ گیر/ گرفت]	
to visit (socially) باز دید کر دن [= دیدن کر دن]/ کن/ کر د	
[صبر کر دن/ کن/ کر د $]$ انتظار کشیدن/ کشر to wait	
[= منتظر بودن/ باش/ بود]	
پیاده رفتن $[=]$ to walk پیاده رفتن $[=]$ با پای رفتن	
رفت	
to want خو استن/ خو اه/ خو است	
to watch / to see تماشا کردن/ کن/ کرد (سیل کدن)	
to watch TV تلویزیون دیدن/ بین/ دید	
to wear / to put on	
to work کار کر دن/ کن/ کر د	
to worsen / to get worse	
to write نوشتن/ نویس/ نوشت (نوشته کردن/ کن/ کرد)	
المسلم على الوسك (لوسك كردن/ كرد) الوسك كردن/ كرد) الوسك كردن/ كرد)	

باهم [= باهم یکجا] (یکجایی)	together
فردا (صبا)	tomorrow
المشب (اِمشو)	tonight
بیحد [= بی آندازه]	too (excessively)
هم [= نيز] [= همچنان]	too / also
مو تر کش کننده	tow truck
تراكتور	tractor
میدان تر افالگر	tractor Trafalgar Square
ا تعلیم 1 = تعلیم و تر بیه آ	training
میدان تعلیم سفر [= مسافرت]	training field
سفر [= مسافرت]	trip / journey
ا بول بحس	uunk
سه شنبه لنگی	Tuesday
أنكى	turban
ا ترکیه	Turkey
موتردودروازه یی ایالات متحده ٔ امریکا [= امریکا]	two-door car
ایالات متحدهٔ امریکا [= امریکا]	U.S.A.
ماما	uncle (maternal)
کاکا	uncle (paternal)
نا راحت[= نا آرام] (نارام)	uncomfortable
زير[= تحتِ] متأسفانه [= بدبختانه]	under / beneath
متأسفانه [= بدبختانه]	unfortunately
بدون مبل وفرنیچر [= بی مبل وفرنیچر]	unfurnished
يونيفورم قطعه [= جزوتام] پوهنتون تا	uniform
قطعه [= جزوتام]	unit
پو هنتون	university
طبقه ٔ بالا [= منزل بالا]	upstairs
استعمال	use / usage
استفاده	use / usage
معمولاً	usually
دره	valley / glen
مختلف سبزی (ترکاری)	various / different
سبزی (ترکا <i>ری</i>)	vegetable

سيار	very / many / much
کمرہ و بدو ہے	video camera
فلم بر داری و بد یو بی	video recording
ریه [= دِه]	video recording village village chief / village leader
قریه دار [= ملک]	village chief / village leader
مبدان قر به	village square
واليبال	volleyball
پیشخدمت	waiter
ولى	waiter Wali (male name)
ديوار (ديوال) گرم واشنگتن	wall
گرم ُ	warm
واشنكتن	Washington
آب (او)	water
وزيراكبرخان مينه	Wazir Akbar Khan Mena (a district)
ما	we
ضعيف	weak
سلاح	weapon
هوا [= آب وهوا]	weather / air
عروسي	
چهارشنبه	Wednesday
هفته	week
آخر هفته	weekend
خوش آمدید! (خوش آمدین!)	Welcome!
غرب	west
چه ؟ (چی؟)	What?
ساعت چند؟ (چند بجه؟)	What time?
چى شدە؟	What's wrong?
گندم	wheat
چه ؟ (چی؟) ساعت چند؟ (چند بجه؟) چی شده؟ گندم وقتیکه (وختیکه)	when/at the time when
چه وفت ا حي ا (چي وخت ا)	when?
جاییکه	where / at the place where
کجا؟	where / at the place where Where?
كدام؟	Which?
درحالیکه	while

\	white
سفید ت	
قصرسفيد	
چَلو کی؟	white rice
چرا؟	Why?
وسيع [= عريض] (بردار)	wide
وسيع [= عريض] (بردار) خانم [= زن]	wife
زمستان	winter
با (ده)	with / by (means of)
با [= همراه] (همرا) (کتی)	with / together with
به چشم.	With pleasure.
زن	woman
چادر	women's head covering
کار	work
نگران [= پریشان] [= مشوش]	worried / anxious
نگران [= پریشان] [= مشوش] تشویش [= پریشانی] [= نگرانی]	worry / anxiety
كَسْنَى كَيْرِي = كَسْنَى (يِهلواني)	wrestling
اکسری (عکس) حویلی (حولی)	X-ray
حویلی (حولی)	yard
سال	year
بلی	yes
ديروز	yesterday
هنوز	yet / still
شما	you (formal or plural)
تو	you (informal)
ج وان	young
<u>جو ان</u>	youth / young man (woman)
جوان باغ وحش	zoo / zoological garden

LESSON 29 Discussing Feelings

- Vocabulary: Related to feelings and their causes; emotional states
- Grammar: Reciprocal pronouns; verbs پشت کسی دق شدن 'to miss' someone' and احساس کر دن 'to feel'
- Functions: Show concern for someone's well-being.
- Skills: Develop an awareness of Afghans' relationships between genders.
- Situation: Two friends discuss the feelings one of them is experiencing, and the reason for this development.

Grammar Notes

Reciprocal pronouns

'Each other' and 'one another' are called *reciprocal pronouns* in English. They show a relationship between persons or things. Their Dari equivalents are همديگر 'each other' and 'one another.' In most cases, يكديگر , like their English counterparts, can be used interchangeably. Depending on the context and the verbs used, these pronouns receive different prepositions. Examples:

جمیل و و هاب با همدیگر صحبت کردند.	'Jamil and Wahab talked with each other.'
آنهاهمه از یکدیگر آموختند.	'They all learned from one another.'
نازی ولیلا دربارهٔ همدیگرتشویش میکنند.	'Nazi and Laila worry about each another.'
احمد وخواهرش برای همدیگر غذا خواهند پخت.	'Ahmad and his sister will cook food for each other.'

Of these two Dari reciprocal pronouns, only همديگر is sometimes shortened and changed to هم, dropping the suffix بيگر. Examples:

جمیل و و هاب با هم صحبت کر دند.	'Jamil and Wahab talked with each other.'
آنها از هم دور زندگی میکنند.	'They live far from each other.'

Here is an example from this lesson:

'Shahla and Fereshta are friends (with each other).'

'to miss someone' پشت کسی دق شدن Peculiarity of the Dari verb

The English statement 'I miss my mother' is expressed differently in Dari:

As you can see in this example, the English verb is used in the *present* tense, while in Dari the same verb is used in the *present perfect* tense.

Where English uses the *past* tense of this verb, Dari uses the *past perfect* tense or *past* tense. Examples:

There is no difference in the usage of this verb in the *future* tense between the two languages. For example:

'to feel' احساس کردن Usage of the verb

Talking about how one feels, whether happy, thrilled, sad, angry, shocked, frightened, strong, weak, healthy, or sick, is expressed in English as 'I feel happy,' 'Ali felt sad,' 'Do you feel weak?', etc. In Dari, the *reflexive pronoun* غود and the particle 'ع are used. Some examples:

```
'I feel happy.' (Lit., 'I feel myself happy.') من خود را خوش احساس میکنم.

'Ali felt sad.' (Lit., 'Ali felt himself sad.')
```

Do you feel weak?' (Lit., 'Do you feel yourself weak?') أيا خود را ضعيف احساس ميكنيد؟

Transition to conversational Dari

In conversational Dari, the letter \hookrightarrow in the present tense of the verb $\stackrel{.}{\cup}$ 'to find' changes to the letter $\stackrel{.}{\hookrightarrow}$. Look at the conjugation of this verb in the present tense in formal and conversational Dari and compare:

<u>Formal</u>	<u>Conversational</u>	English translation
من می یابم	مه میافم	'I find'
تومى يابى	توميافي	'You find'
اومي يابد	اوميافه	'He/She/It finds'
ما می یابیم	ما میافیم	'We find'
شما می یابید	شما میافین	'You find'
آنها می یابند	اونا ميافن	'They find'

Cultural Notes

Dating, as it is known in the Western world, is not common among young Afghans. In rural and some suburban areas and amongst the tribes, arranged marriages are still the norm, and parents typically choose spouses for their children. The choice usually goes to the groom's side. Thus, a young man's parents will search for a suitable bride for him. Once found, they discuss the matter with the son, and with his approval, approach the girl's family in a very polite and friendly manner. There will be several visits before all details are worked out between the two families. Upon agreement, a party is thrown by the bride's family in recognition of the engagement. The engagement period could range from three months to over a year.

In larger cities, where most people have a relatively different lifestyle, and among educated families, arranged marriages are not so common and adult children often choose their own spouses.

© Rosemary Stasek

Lesson Vocabulary

• Listen and become familiar with these words:

احساسات	feelings / emotions
سرور [= خوشي] [= شادي] [= شادماني]	joy / happiness / delight
هیجان	excitement
خشم [= قهر] [= غضب]	anger / rage
خشم [= قهر] [= غضب] غم [= اندوه] [= تأثر]	sadness / sorrow / grief
خستگی	fatigue / weariness
تشویش [= پریشانی] [= نگرانی]	worry / anxiety
عشق	love / passion
عاشق	someone in love
نامزد (نامزاد)	fiancé
بار [= دفعه] [= مرتبه] (كرَت)	time / turn / instance
مهربان	
احساساتی	emotional / sentimental
هیجانی	excited
غمگین [= اندو هگین] [= متأثر] (جگرخون)	sad / grieved / unhappy
خسته (مانده) نگران [= پریشان] [= مشوش] خشمگین [= غضبناک] (قار)	tired / weary
نگران [= پریشان] [= مشوش]	worried / anxious
خشمگین [= غضبناک] (قار)	angry
اولين [= نخستين]	the first / foremost
آخرین	last / final / latest
قراراست	
با [= همراه] (همرا) (کتی)	with / together with
با آنهم [= با اینحال]	
انشاالله	God willing
خوش باش! (پیشانی ته وازبگی!)	Cheer up!
كوشيدن/ كوشُ/ كوشيد [= كوشش كردن/ كن/ كرد]	to try / to endeavor
'پشت کسی دق شدن/ شو/ شد	to miss (someone)
[تشویش کردن/ کن/ کرد $[$ = تشویش داشتن/ دار / داشت $]$	to worry
[=نگران بودن $/$ باش $/$ بود $]$	
عاشق شدن/ شو/ شد	to fall in love

دوست داشتن/ دار/ داشت	
آرام شدن/ شو/ شد [= آرام بودن/ باش/ بود]	to calm down
حوصله داشتن/ دار/ داشت	to be patient
متوجه شدن/ شو/ شد	to notice

© USINFO

Homework

A.	• You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not. Which one does not fit? Write it down in Dari.		
	What do the others have in common?		
В.	• Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item into English.	1	
	یا ک <i>می</i> به نظر میرسید _.	شم	
	امروز بسیاراست؟	او	
	يف در مور د تجارت خود	شر	
	يله پشت نامزد خود	جه	
C.	Write the following in Dari:		
	Be patient. Your fiancé will come. (singular, informal)		
	Calm down. You look very excited. (singular, formal)		
	Has your son fallen in love with somebody? (singular, formal)		
	Ali and his friend are angry with each other.		
	We have been friends for many		

years.

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	Dari word(s)	English meaning
verbs in the present		
tense		
adjectives in basic		
form		
adjectives in		
superlative form		
verbs in subjunctive		
mood		
relative clauses using		
'who' ('whose')		
who (whose)		
correlative conjunction		
correlative conjunction (paired)		
(panea)		

Narrative (Model)

© Ellyn Cavanaugh, Ph.D.

شهلا وفرشته با هم دوست استند. فرشته نزدیکترین دوست شهلا میباشد. آنها دربارهٔ نامزد شهلا که حبیب نام دارد، صحبت می کنند. شهلا بسیار هیجانی به نظرمیرسد. اگرچه او سعی میکند که احساسات خود را نشان ندهد، با آنهم فرشته متوجه سرور و هیجان اومیشود. قرار است حبیب امشب برای اولین بار به خانهٔ شهلا بیآید. شهلا که یک دختر جوان واحساساتی است و نامزد خود را دوست دارد، بیحد خوش است.

- 1. So Listen repeatedly until you understand what is being said.
- 2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
- 3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
- 4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

Narrative (Variations)

شهلا وفرشته با هم دوست استند. فرشته نزدیکترین دوست شهلا میباشد. آنها دربارهٔ نامزد شهلا که حبیب نام دارد، صحبت می کنند. شهلا بسیار هیجانی به نظرمیرسد. اگرچه او سعی میکند که احساسات خود را نشان ندهد، با آنهم فرشته متوجه سرور و هیجان اومیشود. قرار است حبیب امشب برای اولین بار به خانهٔ شهلا بیآید. شهلا که یک دختر جوان و احساساتی است و نامزد خود را دوست دارد، بیحد خوش است.

خستگی	مؤدب	فر هاد	امروز	غمگين	مرد
انى	ر پریش	شان پس	فريبا پريا	نف	همصا
همكار	فردا	مهربان	شخص	خشمگین	نجيبه
خشم	شریف	همسايه	اندوه	اكبر	هیجانی
خسته	فردا شب	ناهید	صميمي	<u>ئى</u>	احساسان

© Luke Powell

- 1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
- 2. Use the remaining class time to discuss the well known emotional idiosyncrasies of American celebrities.

Exchange (Structures)

1. So Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcripts on the next pages.

- 2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
- 3. Answer the following questions. Write key words in Dari.
 - شهلا چرا هیجانی اس؟
 - ظاهرچطورمعلوم میشه؟
 - چرا؟
 - دخترظاهرده کجاس؟
 - ظاهرچی شنیده؟
 - اشرف چرا خسته اس؟
 - چراخونکد؟
- 4. Now ask about and tell each other the information. Practice different kinds of questions.

Exchange (Models)

Fareshta asks Shahla the reason for her excitement.

فرشته: شهلا جان، امروز بسیار هیجانی معلوم میشی. چرا؟ شهلا: به خاطریکه نامزادم امشو بری اولین دفعه خانه ٔ ما می آیه. فرشته: او دختر، توعاشق استی.

شهلا: نمیدانم ... شاید.

Zahir talks with Farid about his daughter.

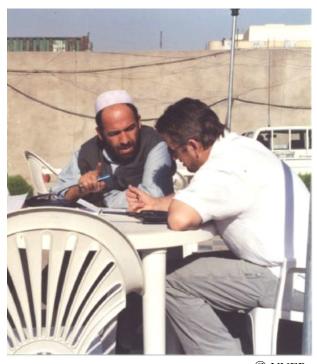
ظاهرجان، چرا ایقه جگرخون معلوم میشی؟ فريد:

ظاهر: پشت دخترم بسیار دق شدیم. فرید: دخترت هنوز ده کابل اس؟ ظاهر: بلی، شنیدم که مریض اس.

تشویش نکو. خدا مهربان اس. دخترت زود جور میشه. فر ید:

Exchange (Models)

Ashraf shares his concerns with Farooq.

© UNEP

فاروق: اشرف جان، چرا ایقه خسته معلوم میشی؟ اشرف: به خاطریکه دیشوخونکدم. فاروق: چرا؟ اشرف: ده مورد یافتن یک خانه کرایی تشویش میکنم. فاروق: انشاالله، خانه کرایی میافی. تشویش نکوکه مریض خاد شدی.

Exchange (Variations)

© Luke Powell

Gisting

© USMC

- 1. **\(\rightarrow\)** Listen repeatedly.
- 2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
- 3. Summarize the essential points in English.
- 4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

- 1. Quickly name five or more emotional states.
- 2. Review any physical conditions you can name.
- 3. Mention five people, excluding blood relatives, with whom one may have a close relationship.
- 4. Ask your teacher if he or she misses Afghanistan.
- 5. Say what or whom you miss.
- 6. Dictate to your classmates five verb forms from this lesson. They will have to write and say what each means.

Talking about an emotional time

Think of a person you know well. Describe the emotional situation. Tell the effect. Give a reason. Prepare notes.

Now talk about the person.

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one?

شما ویک دوست افغان تان دربارهٔ سکرتر نو صحبت میکنید. در این او اخر، او اکثر آ مشغول صحبت تیلفونی با نامزد خود بوده است. هریک از شما در مورد وضع عاطفی اوچیزی بگویید.

- (1) You are talking to your Afghan neighbor. You notice a difference in his/her appearance. Find out if everything is OK with the family. Be reassuring.
- (2) You and an Afghan friend talk about the new secretary. Lately, she has been on the phone with her fiancé a lot. You each make a comment about her emotional state.
- (3) You run into your Dari teacher. Tomorrow is a major test. Your teacher wants to know how you are doing. You confess that you are not your usual self. Say how you feel.

Now act out these role-plays with a partner.

Authentic Material

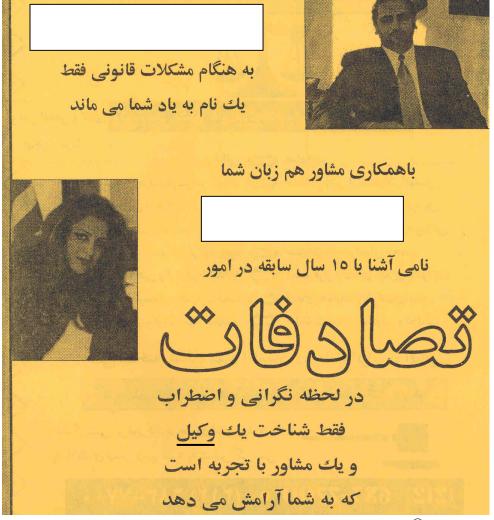
Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

داکتر منیره عبادی – روانشناس

- ﴾ آیا اکثراً خود را خسته احساس میکنید؟
 - ◄ بعضي اوقات بيجهت غمگين ميشويد؟
- > میخواهید که خواب آرام داشته باشید، اما نمیتوانید؟
 - ◄ درمورد هرچيزتشويش ميكنيد؟
 - ۷ به آسانی خشمگین میشوید؟

يس بيانند ناهم صحبت كنيم!

- 1. Look over the above advertisement. What is the business owner's title?
- 2. How many words did you recognize? Who recognized the most?
- 3. So Listen to the recording and guess the type of a business.
- 4. Look up the underlined word in the dictionary to confirm your guess.
- 5. Can you figure out the gender of the business owner?
- 6. What is recommended at the bottom of the text?
- 7. In pairs, ask each other the above questions. If the answer is "Yes," make a recommendation.

- © Nick Noori
- 1. Read the text and guess in what kind of a firm these two people are partners. Look up the meaning of the underlined word to see if you guessed correctly.
- 2. How many years of experience do they have in the field? Say it in Dari.
- 3. Circle any words you recognize. Who found the most?
- 4. Make up Dari names for these people, one male and one female. Write them in the boxes.
- 5. In pairs, tell each other in Dari about these people.

LESSON 30 Leisure-time Activities

- Vocabulary: Popular recreational events, spectator sports and activities
- Grammar: Indefinite pronouns; usage of the verb ياد شدن 'to be called'
- Functions: Make plans with a friend to attend a recreational event.
- Skills: Develop a cultural awareness about Independence Day activities.
- Situation: Young people discuss events that are scheduled for Independence Day.

Grammar Notes

Indefinite pronouns

In English grammar, each, either, neither, everybody, somebody, no one, anyone, everything, nothing, a few, some, etc. are called *indefinite pronouns*. Let's look at some Dari *indefinite pronouns* and how they are used:

کسی کسی برای من یک قطعه تکت خرید.	'someone' 'Someone bought a ticket for me.'
هر كس هر كس خوشحال است _.	'everybody' 'Everybody is happy.'
هیچکس هیچکس با وحید بازی نمیکند.	'nobody / no person' 'Nobody plays with Wahid.'

بعضی ها بعضی ها بعضی ها بعضی ها بعضی ها بعضی ها مسابقات فوتبال را تماشا میکنند.	'some people' 'Some people watch soccer games.'
بعضی از بعضی از این جوانان بزکشی را خوش دارند.	'some of' 'Some of these youths like buzkashi.'
هر کدام میتوانید در هرکدام از این میدانها بازی کنید.	'each one / either one / any one' 'You can play at any one of these fields.'
هیچیک هیچیک از مسابقات دیروز را تماشا نکردم.	'none / neither' 'I watched none of yesterday's games.'
هر چيز جالب بود.	'Everything was interesting.'
هیچ چیز را به یاد ندارم.	'I remember nothing.'

Note: With the negative indefinite pronouns such as هيچكدام/ هيچيك 'nobody,' هيچكدام 'neither / none' or هيچ چيز 'nothing,' Dari uses the *negative* form of verbs, making it a *double negation* within a single sentence. Compare the shaded Dari and English versions above.

'to be called؛ یاد شدن Usage of the verb

In Dari, when using the verb خوانده شدن or خوانده شدن 'to be called / to be known as,' we add the phrase به نام 'in the name of' before the noun being discussed. Let's take a look at an example:

Here is an example from this lesson:

Transition to conversational Dari

As you already know, the differences between conversational and formal Dari are mostly found in the pronunciation of verb endings, omission of personal pronouns and prepositions, the way the particle of definite direct object ن is used, etc. However, you may come across instances where a different verb conveying the same meaning is used in conversational Dari. One such verb is سيل كردن 'to watch.' In conversational Dari, it usually replaces the verb 'تماشا كردن 'to watch / to see.' Here is an example from this lesson:

مه تنها سیل میکنم

'I will only watch.'

Cultural Notes

Afghans participate in a number of universal and traditional sports. One of the most popular sports that is unique to Afghanistan is *buzkashi*, the Afghan national sport played by horsemen mainly in the northern and some central parts of Afghanistan. Buzkashi, literally "goat grabbing," requires specially trained horses and very skilled riders called *chopandaz*.

In buzkashi, the headless carcass of a calf is placed in the center of a circle surrounded by the horsemen of two opposing teams. The object of the game is to secure the carcass and bring it to the scoring circle. Although it may sound to be a simple task, it is not. Only the most masterful chopandazes ever even get close to the carcass. The competition is fierce and the winner receives a prize. In order to become a chopandaz, one has to be physically fit and must undergo a tremendous amount of difficult training. The buzkashi horses must also train for at least five years before making it to the playing field. Buzkashi is definitely not a game for the weak. It is a dangerous sport but intensive training and excellent communication between the horse and the rider can help minimize the risk of injury.

Other traditional games are tent pegging, wrestling, *top danda* (similar to stickball), and kite fighting. Large crowds are also drawn to dog, cock, partridge, and quail fights.

Some of the universal sports that are popular in Afghanistan are soccer, volleyball, basketball, boxing, martial arts, weight lifting, body building, bicycle racing, running, archery and shooting.

Lesson Vocabulary

• Listen and become familiar with these words:

جشن	festivity / celebration
استقلال [= آزادی]	independence
استقلال [= آزادی] رسم گذشت	parade
ورزش [= سپورت]	sport
توپ	ball
بازی	play / game
مسابقه	contest / game / race
میدان	field
سنده د	stadium
باغ وحش	zoo / zoological garden
فوتبال	soccer
واليبال	volleyball
باسكتبال	basketball
کشتی گیری [= کشتی] (پهلوانی)	wrestling
بز کشی	buzkashi
بسكتبان كُشتى گيرى [= كُشتى] (پهلوانى) بزكشى كاغذ پران [= گدى پران] كاغذ پران بازى [= گدى پران بازى]	kite
كاغذ پران بازى [= گدى پران بازى]	kite flying
ج وان	youth / young man (woman)
تکت	ticket
سرتاسر [= سراسر]	all over nobody / no one / no person each one / either one / any one none / neither
هیچکس	nobody / no one / no person
هریک [= هرکدام]	each one / either one / any one
هیچیک [= هیچکدام]	none / neither
هرچيز [= همه چيز]	everything / anything
هیچ چیز	nothing / anything
بعضى مردم [= بعضى اشخاص] [= بعضى ها]	some people
اکثر [= بیشتر] (بسیاری)	most
یک تعداد [= یکعده] [= عده ای]	a number / a few / some
درحالیکه	while
تجلیل کردن/ کن/ کرد	to celebrate
بازی کردن/ کن/ کرد	to play

کاغذ پران بازی کردن '/ کن/ کرد	to fly a kite
تماشا کردن/کن/کرد (سیل کدن)	to watch / to see
اجرا کردن/ کن/ کرد	to perform / to carry out
یاد شدن/ شو/ شد [= خوانده شدن/ شو/ شد]	to be called / to be known as

© both Mustafa Rasuli

¹ The compound verb گدی پران بازی کردن or گدی پران بازی کردن 'to fly a kite' literally means 'to play a kite.'

23

Homework

A.	You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not.
	Which one does not fit? Write it down in Dari.

What do the others have in common?

B. We Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item into English.

بازی میکنند.	در آخر هفته، شاگر دان _
_ تكت مسابقه ً فوتبال را نخريده است	
را خوش ندارند.	بعضی مردم
را یاد دارید؟	آیا

C. Write the following in Dari:

We want to see the buzkashi game. (informal-conversational)

Don't you like kite flying? (singular, informal)

Everybody can see the soccer game.

Where will the military parade be performed?

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	Dari word(s)	English meaning
indefinite pronouns		
demonstrative pronoun		
relative clause using		
'which'		
vombo im the magaine		
verbs in the passive voice		
VOICE		
clause with conjunction		
'while'		
adjectives		
prepositional phrases		
prepositional piliases		
compound verbs:		
'to seem'		
'to watch'		
'to play'		
ιο piay		
	I .	

Narrative (Model)

© Defend America

هفته آینده روز استقلال افغانستان است. هرکس خوشحال به نظر میرسد. این روز که یک رخصتی عمومی میباشد، به نام جشن استقلال نیزخوانده میشود. جشن استقلال نه تنها درکابل، بلکه در سرتا سرافغانستان تجلیل می شود. درا کثر شهرها، رسم گذشت عسکری و مسابقات اجالب و رزشی اجرا میشود. بعضی مردم به دیدن بزکشی میروند، در حالیکه بعضی دیگر مسابقات فو تبال را تماشا می کنند. یکتعداد جو انان در این روز کاغذ پر ان بازی میکنند.

- 1. Listen repeatedly until you understand what is being said.
- 2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
- 3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
- 4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

26

 $^{^{1}}$ The plural form of مسابقه ها $^{\circ}$ contest' is either مسابقه ما $^{\circ}$ مسابقه ها $^{\circ}$.

Narrative (Variations)

© USAID / OTI

هفته آینده روز استقلال افغانستان است. هرکس خوشحال به نظر میرسد. این روز که یک رخصتی عمومی میباشد، به نام جشن استقلال نیز خوانده میشود. جشن استقلال نه تنها در کابل، بلکه در سرتا سرافغانستان تجلیل می شود. در اکثر شهر ها، رسم گذشت عسکری و مسابقات جالب ورزشی اجرا میشود. بعضی مردم به دیدن بزکشی میروند، در حالیکه بعضی دیگر مسابقات فوتبال را تماشا می کنند. یکتعداد جوانان در این روز کاغذ پران بازی میکنند.

يكتعداد	شريف	مزار	مهم	هرجا	مقبول
یکعدہ	جا های دیگر	ختلف	ه م	ماه آیند	کشتی گیری
باسكتبال	نيجانى	ِات ه	هر	فوتبال	رنگین
پران بازی	كاغذب	خطرناک	اكثر	قندهار	حميد
بزکشی	همه جا	فردا	بعضى	خوش	جالب

- 1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
- 2. Use the remaining class time to practice talking in the past tense about what Hamid and his family *did* during the recent Independence Day.

Exchange (Structures)

- 1. So Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcripts on the next pages.
- 2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
- 3. Answer the following questions. Write key words in Dari.
 - تیمورچی ره میخایه ببینه؟
 - ده کجا؟
 - تکت مسابقه ٔ بزکشی چند اس؟
 - جمال ده او روزچی میکنه؟
 - فرید چی میکنه؟
 - نازی چرا کاغذ پران بازی نمیکنه؟
- 4. Practice asking about and telling each other the information. Also practice your own questions.

Exchange (Models)

Jamal and Timur talk about their plans for Independence Day.

جمال: ده روز جشن چی میکنی؟
تیمور: میخایم مسابقه ٔ بزکشی ره ببینم.
جمال: مسابقه ده کجاس؟
تیمور: ده ستدیوم کابل.
جمال: تکت های مسابقه قیمت اس؟
تیمور نی. تکت ها ۵۰ افغانیس. تو چی میکنی جمال جان؟
جمال: مه مسابقه ٔ فوتباله می بینم.

© Luke Powell

© Kerry Saner

Exchange (Models)

Nazi and her brother Farid talk about their plans for Independence Day.

نازی: فرید جان، روز استقلال رخصتیس. کجا میری؟

فرید: سینما میرم.

نازی: ده ای روز هیچکس سینما نمیره. بریم میدان کاغذ پران بازی.

فرید: نازی جان، تو یک دختر استی دختر ها کاغذ پر ان بازی نمیکنن.

نازی: میفامم مه تنها سیل میکنم

© Luke Powell

Exchange (Variations)

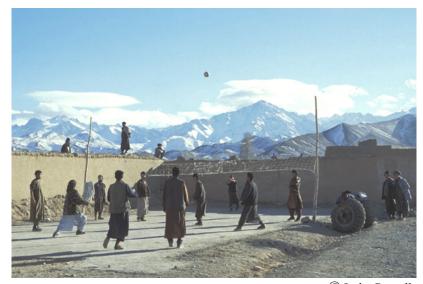

© Luke Powell

© DoD Media

- 1. **\(\rightarrow\)** Listen repeatedly.
- 2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
- 3. Summarize the essential points in English.
- 4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

© Luke Powell

© USINFO John Wicart

© Defenselink

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

- 1. Think of a sport or leisure-time activity you can name in Dari. Mention one thing you need for it. Your classmates will guess the sport/activity.
- 2. Tell what leisure time activity you like.
- 3. Ask your teacher if he or she enjoys flying a kite. If so, ask if he or she has a kite.
- 4. Tell your teacher the last time you went to the movies. Say how many tickets you bought.
- 5. Dictate to your classmates five verb forms from this lesson. They will have to write and say what each means.

Talking about an American (sports) event

Think of an event that usually draws a large crowd. Describe the event, and say when and where it occurs. Prepare notes.

Now talk about the event.

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one?

شما در افغانستان هستید و دربارهٔ پلان های برگذاری مشترک یک مسابقهٔ دوستانهٔ سپورتی با یک قطعهٔ عسکری افغانی صحبت می کنید. یک مسابقهٔ مناسب و روز، ساعت و محل اجرای آن را تعیین کنید.

- (1) You are in Afghanistan. You are interested in attending an event at Kabul stadium. A hawker out front offers you tickets at half price. Check the tickets to see if they are indeed for today's event. Accept or decline.
- (2) A melee erupted at the stadium prior to the start of a wrestling match. Security was called in. You are helping to clear the arena. Tell an Afghan:
 - There will be no wrestling
 - Everybody has to leave
 - There will be no exceptions

The Afghan holds a ticket for the event.

(3) You are stationed in Afghanistan. You are discussing plans for a friendship sports event to be held jointly with an Afghan military unit. Choose a suitable contest, day, time and location.

Now act out these role-plays with a partner.

Authentic Material

Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

© Aseem Koshan

- 1. Count the items shown in the picture. Say how many there are, in Dari.
- 2. What do you think the boy is doing? Say it in Dari.
- 3. Read the photo caption. Was the picture taken on Independence Day? Y/N Explain your answer.
- 4. In pairs, suggest to each other in Dari:
 - to buy some of these ("Let's")
 - to put them to use
 - a specific day and place for the activity.

© USINFO John Wicart

در زمان طالبان، غازی ستدیوم که در مرکزشهر کابل قرار دارد، به محل اجرای اعدام ها مبدل شده بود و یک جای بسیار بدنام به شمار میرفت. اکثر تیمهای سپورت مخصوصاً تیم ملی فوتبال افغانستان، کاملاً غیرفعال بودند. این مطلب را حبیب الله نیازی مربی تیم ملی فوتبال افغانستان اظهار داشت. آقای نیازی افزود: ما مشکلات زیادی داشتیم. عده ای از جوانان ما که توسط من و مربیان دیگر تربیه شده بودند، به خارج از کشور رفتند. همین اکنون، بیش از پنجاه نفر از شاگر دان من در آلمان، امریکا وبعضی اکنون، بیش از پنجاه نفر از شاگر دان من در آلمان، امریکا وبعضی جاهای زندگی میکنند." حبیب الله نیازی که در مورد آینده ورزش در افغانستان بسیار امیدوار به نظر میرسد، گفت: " در حال حاضر، فوتبال به سطح ملی و منطقوی، تمرین میکنند. " با آنهم، مربی تیم ملی فوتبال افغانستان عقیده دارد که بهترشدن وضع سپورت در کشور به کمک جامعه بین المللی و منابع داخلی احتیاج دار د.

Pictured above is Mr. Habibullah Niazi, who was interviewed for this article.

- 1. So Listen to the audio clip as you look at his photo. What do you think his job is? Make a guess.
- 2. Read the article silently until you find the job mentioned right after his name. Look up the meaning of the word to determine if you guessed correctly.
- 3. Highlight all the words that you understood from the audio.
- 4. Listen again as you read along. Two countries besides Afghanistan are mentioned. Underline the sentence which contains these two names, and translate it into English.
- 5. Circle the indefinite pronouns in the text. There are three (3). Say them in Dari.
- 6. Time permitting, read the article for additional information.

LESSON 31 At the Company Barracks

- Vocabulary: Related to barracks facilities and duty
- Grammar: Prepositions of place describing physical layout ('is located between...'); negation of the modal verb '.must / should'
- Functions: Describe physical layout and location. Command a subordinate.
- Skills: Develop command skills. Develop an awareness of Afghan army
- Situations: A new soldier describes life in the barracks; a company sergeant disciplines a soldier.

Grammar Notes

Prepositions of place

In this lesson, more *prepositions of place* are introduced. Take a look at some examples:

Between every two beds there is a locker, بین هردوچپرکت، یک الماری هست inside which the soldiers keep their important things.'

The bulletin board is on the wall.'

The flagpole is in front of the barracks.'

The soldiers' training field is located behind the barracks.'

Note: As mentioned in Lesson 7, the preposition در 'at/in' is often added to other prepositions. Sometimes, بن 'to' is used in its place. Thus, the phrases بين دو چپر کت and در بين دو چپر کت both mean 'between two beds.' Look at more examples:

نه داخل الماری = درداخل الماری = داخل الماری درداخل الماری = داخل الماری نام (inside the locker) نه دروی دیوار = روی دیوار = روی دیوار نام (on the wall) نه مقابل بارک = درمقابل بارک = مقابل بارک = مقابل بارک = عقب بارک = در عقب بارک = عقب بارک = در عقب

'must / should; بايد Negation of the modal verb

As you already know, in order to convert an affirmative statement to negative, we add the syllable /na/ represented by the letter $\dot{\upsilon}$ [noon] and the unrepresented vowel /a/ to the main verb. Look at a couple of examples:

<u>Affirmative</u>	<u>Negative</u>
'Hamid works.' حمید کار میکند.	'Hamid does not work.' حمید کار نمیکند.
'They went to Herat.' أنها به هرات رفتند.	'They did not go to Herat.' آنها به هرات نرفتند.

To negate a sentence containing the modal verb بايد , we can either add the syllable /na/ to بايد itself, changing it to بايد and keeping the rest of the sentence intact, or use بايد with the negative form of the main verb. Look at the following examples and compare:

+ Affirmative verb نباید	<u> Negative verb + بايد</u>	English translation
حمید نباید کارکند	حمید باید کارنکند	'Hamid must not work.'
آنها نباید به هرات میرفتند.	آنها باید به هر ات نمیر فتند _.	'They should not have
		gone to Herat.'

Here is an example of نبايد used in conversational Dari:

ده سرالماری ها وزیرچپرکت ها، نباید هیچ چیزی ره بانیم. 'We must not put anything over the lockers and under the beds.'

Lesson Vocabulary

• Listen and become familiar with these words:

دايره ٔ تولي	company orderly room
دايره ٔ تولى ديپوى اسلحه [= سلاح كوت]	arms depot
قاغوش	sleeping room / quarters
المارى	locker / closet / cabinet
چپرکت [= تختخواب] (تخت خو)	bed / bedstead
چپرکت [= تختخواب] (تخت خو) چپرکت دوطبقه یی (چپرکت دومنزله)	bunk bed
ديوار (ديوال)	wan
تخته اعلانات	bulletin board
اعلامیه	
بیرق پایه ٔ بیرِق	flag
پایهٔ بیرق	flagpole
پیه بیرق انضباط [= دسپلین] مقررات	discipline
مقررات	regulations
قیود شبگردی	night curfew
خدمت	
چیز [= شی]	thing / stuff / substance
راحت [= آرام] نا راحت[= نا آرام] (نارام)	comfortable
نا راحت[= نا آرام] (نارام)	uncomfortable
پاک (ستره)	clean
کثیف (چتل) (چرک)	dirty
منظم [= مرتب]	
نامنظم [= نامرتب] (گدود)	
بين [= مابين] [= ميان] عقب [= پشتِ] (پشت سر)	between / among
عقب [= پشتِ] (پشت سر)	behind
زير[= تحت]	under / beneath
چندان	so / so much
نگهداشتن [= نگاهداشتن]/ دار/ داشت	to keep / to protect / to prevent
نصب کردن/ کن/ کرد (بند کدن)	to post / to install
برداشتن/ بردار/ برداشت (ورداشتن) گذشتاندن/ گذران/ گذشتاند (تیرکدن)	to pick up / to remove
گذشتاندن/ گذران/ گذشتاند (تیرکدن)	to pass / to get through / to complete

Homework

A.	You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not.
	Which one does not fit? Write it down in Dari.

What do the others have in common?

B. • Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item into English.

ها را منظم نگهدارند.	سربازان باید
زیر چپرکت بگذارید.	کتاب های تان را
•	لباس های کثیف را از اینجا
در كجا واقع است؟	

C. Write the following in Dari:

The bunk beds are not so comfortable.

A new announcement has been posted on the bulletin board.

After cleaning your sleeping rooms, go the company orderly room. (plural)

The night curfew will start at 10 p.m.

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	Dari word(s)	English meaning
relative clauses		
·,· 1 1		
prepositional phrases		
possessive construction		
with short form of		
pronoun		
verb 'to exist' in the		
present tense		
prosent tense		
verb in subjunctive		
mood		
verb in the passive		
voice		

Narrative (Model)

سربازان دربارک زندگی میکنند. درداخل بارک، معمولاً قاغوش ها، تشنابها، دیپوی اسلحه و دایره ٔ تولی وجود دارد. سربازان روی چپرکت های دو طبقه یی که چندان راحت نیست، میخوابند. معمولاً، بین هر دو چپرکت، یک الماری هست که سربازان چیزهای مهم شان را درداخل آن نگهمیدارند. اعلامیه ها به تخته ٔ اعلانات که روی دیواردهلیزقراردارد، نصب میشود ٔ . روبروی بارک، پایه ٔ بیرق و در عقب آن، میدان تعلیم است. بارک باید همیشه پاک و منظم باشد.

- © Defend America
- 1. Listen repeatedly until you understand what is being said.
- 2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
- 3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
- 4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

 $^{^1}$ As discussed in Lesson 20, when constructing the passive voice of compound verbs containing the verb , we often omit its past participle (کرده). Thus, کرده becomes نصب کرده فیشود .

Narrative (Variations)

© Defend America

سربازان دربارک زندگی میکنند. درداخل بارک، معمولاً قاغوش ها، تشنابها، دیپوی اسلحه و دایره ٔ تولی وجود دارد. سربازان روی چپرکت های دو طبقه یی که چندان راحت نیست، میخوابند. معمولاً، بین هر دو چپرکت، یک الماری هست که سربازان چیز های مهم شان را درداخل آن نگهمیدارند. اعلامیه ها به تخته ٔ اعلانات که روی دیوار دهلیز قرار دارد، نصب میشود. روبروی بارک، پایه ٔ بیرق و در عقب آن، میدان تعلیم است. بارک باید همیشه پاک و منظم باشد.

پنجه	نامنظم	چوکی	در عقب	طعامخانه
لباس	_ ميز	حت بسیار	وى نارا.	است درپهل
دان فوتبال	ِند می	غذا ميخور	ِش نباید	زير قاغو
پیشروی	كتاب	سر	ميدان تعليم	دايره ٔ تولي
قاشق	کمی	هيچوقت	كثيف	دیپوی اسلحه

- 1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
- 2. Use the remaining class time to talk about a university (campus). Also mention if there is a night curfew.

Exchange (Structures)

1. So Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcripts on the next pages.

- 2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
- 3. Answer the following questions. Write key words in Dari.
 - چرا زندگی ده بارک سخت اس؟
 - قاغوش بايد چطور باشه؟
 - نان سربازها خوب اس؟
 - چپرکت ها چطوراس؟
 - المارى ها چطوراس؟
 - سرباز ها کتابهای خوده ده کجا باید بانن؟
 - مقررات بارک ده کجا نوشته شده؟
- 4. Practice asking about and telling each other the information. Also practice your own questions.

Exchange (Models)

Wahid talks to his father about life in the barracks.

© Defend America

وحید: پدرجان زندگی ده بارک ها بسیار سخت اس.

پدر: چرا بچیم. وحید: انضباط عسکری زیاد اس. هرروز، صبح وخت باید از خَوبخیزیم فی قاغوشه باید همیشه پاک و مرتب نگاه کنیم نان ما چندان خوب نیس چپرکت های ما بسیار نار ام و الماری های ما بی اندازه خور د اس

اگه الماریت خورد اس، بعضی چیز هایته ده سر الماری یا ده زیر چپر کتت بان.

وحید: ده سرالماری ها وزیرچپرکت ها، نباید هیچ چیزی ره بانیم.

میدانم که زندگی ده قشله عسکری آسان نیس، ولی مرد ها باید خدمت عسکری ره تبرکنن

¹ The prepositional phrase ازخواب 'from sleep' is often added to the verb برخاستن 'to get up / to rise.' For example, ساعت شش صبح ازخواب برخاستم 'I got up at six in the morning.' (Lit., 'I got up from sleep at six in the morning.')

Exchange (Models)

The Company Sergeant talks to a new recruit.

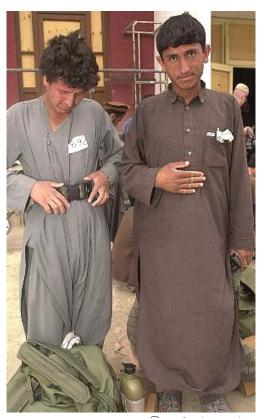
خوردضابط تولى: اى لباس ها ده زيرچپركت ازكيس؟ سرباز:

خوردضابط تولى: اونها ره از اينجه وردار اى جاى لباس نيس.

سرباز: به چشم صاحب. خوردضابط تولی: کتاب هایته هم از سرچپرکت وردار ودرون الماری بان. سرباز: بسیارخوب صاحب. خوردضابط تولی: توده اینجه نواستی. تخته ٔ اعلاناته بخان. تمام چیزها راجع

به مقررات بارک ده اونجه نوشته شده. باشه فامیدی؟

ب سرباز: بلی صاحب.

© Defend America

Exchange (Variations)

© Defend America

Gisting

- 1. **S** Listen repeatedly.
- 2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
- 3. Summarize the essential points in English.
- 4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

- 1. Quickly name five or more things typically found in a military barracks.
- 2. Think of your favorite easy chair. Now describe it with two or three adjectives: 'It is'
- 3. Name two or more military people whom you see regularly at a location on post.
- 4. Ask your teacher if he or she reads the announcements on the bulletin board.
- 5. Dictate to your classmates five verb forms from this lesson. They will have to write and say what each means.

Talking about an exemplary noncommissioned officer

Think of an NCO you know well. Talk about what this person does at the company. Give a brief physical description as well. Prepare notes.

Now talk about the NCO.

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one?

از اینکه نتو انسته اید صنف را پاک و مرتب بسازید از معلم تان معذرت بخو اهید. صنف بسیار نامنظم است. به معلم تان اطمینان بدهید که پاکیزگی و دسپلین در صنف بهتر خو اهد شد.

- (1) You have an appointment at the Afghan Police Academy in Kabul, where you will be a guest speaker. You are to report to the orderly room. At the entrance to the compound, ask for directions and repeat them for confirmation.
- (2) Apologize to your teacher for not having picked up around the classroom. The place is a mess. Assure your teacher that cleanliness and discipline will improve in class.

Now act out these role-plays with a partner.

Authentic Material

Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

فراخوانی ۱۵ نفر مسلح ازهرولایت به کابل

هٔ فبروری کابل رادیوی فرانسه: امروز زارت دفاع باانتشار
اعلامیه ای خواست تاهرولایت افغانستان پانزده نفر ازنیروهای
جهادی راتاتاریخ بیست ماه جاری بایک یک قبضه سلاح بکابل
اعزام دارد باآنکه دراطلاعیه مشخص نشده که این افرادباچه هدفی
به مرکز عزام می شوند ، ولی گفته شده است که سن آنهایین
۲۵-۲۰ سال باید باشد ،

© Aseem Koshan

- 1. Read the text. What is the original source of this news item? Say it in Dari.
- 2. Mention which noun(s) in the text you know already.
- 3. Look up the circled words in the dictionary.
- 4. So Listen to the recording. Be mindful of additional recognizable vocabulary. Say the key words you recognized.

© USINFO John Wicart

اردوی ملی افغانستان در حال حاضر در مرکز تعلیمی نظامی کابل که در پل چرخی واقع است، تحت تعلیم و تربیه قرار دارد. اردوی ملی باداشتن کندک های مرکب از سربازان متعلق به اقوام مختلف، نه تنها امنیت را در کشور بهتر میسازد، بلکه اختلافات قومی را نیز کاهش میبخشد. در میان افراد تازه وارد، صد ها مرد جوان تاجک، پشتون، از بک و هزاره و جود دارند. آنها در بارک های عسکری باهم یکجا زندگی میکنند.

خورد ضابط رحیم الله یکی از مربیان کندک های جدید که متعلق به قوم پشتون است، از پشت میزکارش در دایره و تولی چنین گفت: " برای آینده و افغانستان بسیار امیدوار استم و اطمینان دارم که همه و افغانها از شمال، جنوب، شرق و غرب کشور به حیث یک ملت و احد و طن ویران شده خود را دوباره آباد خواهند کرد."

- 1. Guess what this text is about, getting your clues from the photo. Now look up the circled words to find out who the pictured soldiers are.
- 2. So Listen to the recording to find out additional information about:
 - the training site
 - the soldiers
- 3. Say what you understood in Dari.
- 4. Read the remainder of the text. Find out who is quoted. Underline the sentence that gives information about this person. Now compose at least three short sentences about the individual, using this information.
- 5. State in English which cardinal directions are mentioned.

© both Defend America

LESSON 32 An Afghan Suspect

- Vocabulary: Related to traffic stops, vehicle and body searches, contraband
- Grammar: Indirect speech; reporting verbs; usage of the verb اولچک 'to handcuff'; the idiom' چی گپ اس؟ What's the matter?'
- Functions: Deal with a person under control.
- Skills: Develop interrogation/command skills.
- Situation: A policeman stops someone, conducts a body and vehicle search, and proceeds to take the suspect into custody.

Grammar Notes

Indirect speech

Indirect speech (also known as 'reported speech') expresses the exact meaning of what people say but does not quote their exact words. Switching from direct speech to indirect speech requires three changes in English: in the use of pronouns and verb tense and in the (optional) inclusion of the conjunction 'that.'

Both English and Dari require a change in the pronoun to match the speaker with the reporter.

English and Dari, however, differ in the way they treat verb tenses. In English, if the reporting verb is in the past tense, the verb in indirect speech will usually also be in a past form. In Dari, however, it is the tense of the original speech that is retained.

Another difference is in the use of 'that' in indirect speech. Dari almost always uses the conjunction 'that,' whereas in English it is optional.

Let's compare some more examples of direct and indirect speech in Dari and English:

على گفت، "من لابسنس ر انندكي خو اهم گر فت " Ali said, "I will get a driver's license."

على گفت كه او لابسنس ر انندگي خو اهد گر فت Ali said (that) he would get a driver's license.

على ميگويد، "من لايسنس رانندگي نگرفته ام" Ali says, "I have not gotten a driver's license." Ali says (that) he has not gotten a driver's

على ميگويد كه او لايسنس رانندگي نگرفته است. license.

Since Dari tends to drop pronouns when not needed, note the shortened sentences:

على گفت، "لايسنس رانندگى ندارم." Ali says, "I do not have a driver's license." Ali says (that) he does not have a driver's

علے، گفت که لایسنس رانندگی ندارد. license.

على ميگويد، "لايسنس رانندگي خواهم گرفت" Ali says, "I will get a driver's license."

على مبكوبد كه لابسنس ر انندكي خواهد گرفت Ali says (that) he will get a driver's license.

على گفت، "لايسنس ر انندگي خو اهم گر فت." Ali said, "I will get a driver's license." على گفت كه لايسنس ر انندگى خو اهد گر فت Ali said (that) he would get a driver's license.

على ميكويد، "لايسنس رانندكى نكرفته ام" Ali says, "I have not gotten a driver's license."

على ميگويد كه لايسنس ر انندگي نگر فته است Ali says (that) he has not gotten a driver's license.

على گفت، "لايسنس رانند كي نكرفته ام" Ali said, "I have not gotten a driver's license."

على گفت كه لايسنس رانندگى نگرفته است Ali said (that) he had not gotten a driver's license.

Now examine examples of indirect speech from this lesson and determine if pronouns were used or dropped:

مرد <u>گفت</u> که لایسنس رانندگی ندارد.

'The man said (that) he did not have a driver's license.'

مرد گفت که آن تفنگ ها برای شکار است

'The man said (that) those guns were for hunting.'

Reporting verbs in Dari

The most commonly used reporting verb is گفتن 'to say / to tell.' However, there are many others which can more accurately describe what someone has said. Verbs like خواستن 'to ask,' امرکردن 'to order' can convey different nuances. Such verbs require their object to perform an action. In Dari, prepositions must accompany these verbs (lit., 'to ask of...' 'to tell to...' 'to order to...'). Note the different formulas:

English: Reporting verb + Object + Infinitive of main verb

Example: The policeman asked the motorist to show his driver's license.

Dari: Object of preposition + Reporting verb + 45 + Subjunctive of main verb

پولیس ازموترسوار خواست که لایسنس رانندگی اش را نشان بدهد.

Can you identify the prepositions accompanying the reporting verbs in these Dari sentences?

Wahid tells me to put my ID card in وحید به من میگوید که کارت هویتم را در جیبم بگذارم.

my pocket.'

'<u>Tell</u> the students to get off the bus.'

'I <u>will tell</u> my friends to go hunting نبه شکار بروند.

with me.'

The following are two examples from this lesson, showing how Dari uses the main verb in the **present** subjunctive mood **regardless** of the reporting verb's tense:

The policeman told him to show his پولیس به او <u>گفت</u> که لایسنس رانندگی اش را نشان بدهد. driver's license.'

'The policeman ordered him to get out of the

car.'

'to handcuff' اولچک کردن

In English, you 'handcuff' a person (or people). In Dari, you cuff the دستها 'hand' or دستها 'hands' of a person (people). Observe the following examples and compare:

'The policeman handcuffed the suspect.'

(Lit., 'The policeman handcuffed the

suspect's hands.')

'Have they been handcuffed?' (Lit., 'Have

their hands been handcuffed?')

Note: The last example could be shortened by dropping the past participle of the helping verb کر دن 'to do' which is کر دن :

'Have they been handcuffed?'

Notice the conversational form in this example:

"I am going to handcuff you." دست هایته اولچک میکنم.

Different ways to express means and purpose

In English, you can 'cut with a knife,' 'use a knife for cutting' or 'use a knife to cut.' Thus, you can express means and purpose. In Dari, you have the option to express this notion with either the preposition (x,y) 'for' or 'with.' Note the Dari formulas for the proper use of '(x,y) 'for':

Example: Preposition + Noun form of verb / or/ Preposition + Verb infinitive
تقنگ بر ای شکار کر دن است.

'A gun is for hunting.'

'A gun is for hunting.'

Here is the formula for using the preposition 'with':

<u>Preposition + Proper form of verb</u>
Example: با تفنگ شکار میکنیم. "We hunt with a gun."

Look at some more examples:

'We use a spoon and fork for eating food.'

'We eat food with a spoon and fork.'

'A pen is for writing.'

'We write with a pen.'

چی گپ اس؟ The Dari idiom

In their daily conversations, Dari speakers often use the expression ? چی گپ اس , lit., 'What is the talk?' or 'What is the word?' meaning: 'What's the matter? / What is going on? / What's up?' Here is an example of this idiom used in a dialog in this lesson:

"What is the matter sir?"

Lesson Vocabulary

• Listen and become familiar with these words:

پو لیس	policeman
ماموریت پولیس	police station
ماموریت پولیس مظنون تحقیقات	suspect
تحقيقات	investigation
زندان [= محبس] (بندی خانه)	jail
چارراهی	intersection
شكار	intersection hunting / prey
تفنگ	gun / rifle
چاقو	jackknife / pocketknife
مُواد مخدر [= مواد مخدره] چرس [= حشیش] تریاک	narcotics / drugs
چرس [= حشیش]	hashish
تریاک	opium
هیر و پین	heroin
لایسنس رانندگی [= جوازرانندگی] (لیسنس)	driver's license
()	nocket
خريطه (خلته)	bag trunk glove compartment
تول بکس	trunk
جعبه ٔ دشبور د	glove compartment
مقدار (اندازه)	amount / quantity
موتر سو ار	motorist
چیزی [= کدام چیزی]	something
هيچ	none / not any
همه چیز	everything anything / everything
هر چيز	anything / everything
ایستاد کردن/ کن/ کرد	to stop
امر کر دن/ کن/ کرد [= دستور دادن/ ده/ داد]	to order
تلاشی کردن/ کن/ کرد	to search
اولچک کردن/ کن/ کرد	to handcuff
پایین شدن [= پیاده شدن] / شو/ شد (پایان شدن)	to get out of / to get off (transportation)

Homework

A.	You will hear five expressions. Four fit together logically but one does not.
	Which one does not fit? Write it down in Dari

What do the others have in common?

B.	• Listen and fill in the blanks with the missing words. Then translate each item
	into English.

•	پولیس دست های مظنون را
استفاده میکنید؟	آیا از این تفنگ بر ای
بگیرد.	به آن مر د بگویید که
نيست	خالد گفت که در جعبه ٔ دشبور دش

C. Write the following in Dari:

The sergeant ordered the soldiers to go to the training field.

Sharif said he wanted to become a policeman.

Have you searched the trunk of this car? (singular, formal)

He slowly got off his horse.

Narrative (Structures)

As you work through the narrative model on the next page, you will discover examples of these structures:

Structure	Dari word(s)	English meaning
reporting verbs in		
the past tense		
indirect speech		
prefaced by 'said'		
prerace of sara		
indefinite pronouns		
_		
negation		
definite direct		
objects		
J		
verb 'to seem' in the		
past progressive		
tense		
1 1 1 1 1		
verbs in subjunctive		
mood		

Narrative (Model)

دیروز، پولیس یک موترسوار را در یک چار راهی ایستاد کرد. مرد مظنون به نظر میرسید. پولیس به اوگفت که لایسنس رانندگی اش را نشان بدهد. مرد گفت که لایسنس ندارد. پولیس به او امرکرد که از موترپایین شود. پس از آن، او را تلاشی کرد. در جیبهای او هیچ چیز نبود. در داخل تول بکس موترش دو میل تفنگ و یک مقدار هیرویین بود. مرد گفت که آن تفنگ ها برای شکار است. پولیس او را برای تحقیقات به ماموریت پولیس برد. مظنون شاید به زندان برود.

© Defenselink

- 1. So Listen repeatedly until you understand what is being said.
- 2. Read along with the recorded voice. Practice Dari pronunciation.
- 3. Complete the grid with examples. Note the English meanings.
- 4. If called on, point out the different structures on the SmartBoard.

-

¹ Also spelled پلیس .

^{&#}x27;license' لایسنس رانندگی 2' driver's license' is often shortened to' لایسنس رانندگی

³ As discussed in Lesson 27, Dari uses various counters with different categories of nouns. The word ميل 'barrel' is one such counter used with 'isi' 'gun / rifle' and other firearms.

Narrative (Variations)

دیروز، پولیس یک موتر سوار را در یک چار راهی ایستاد کرد. مرد مظنون به نظر میرسید. پولیس به اوگفت که لایسنس رانندگی اش را نشان بدهد. مرد گفت که لایسنس ندارد. پولیس به او امرکرد که از موترپایین شود. پس از آن، او را تلاشی کرد. در جیبهای او هیچ چیز نبود. در داخل تول بکس موترش دو میل تفنگ و یک مقدار هیرویین بود. مرد گفت که آن تفنگ ها برای شکار است. پولیس او را برای تحقیقات به ماموریت پولیس برد. مظنون شاید به زندان برود.

چرس	قصابى	پِل	بود	كارت هويت
راه خامه	ېول	امروز	تریاک	چاقو
سرک	بايد	چهار		برود
دوچاقو	نرود	سه سه	هفته ٔ گذشته	مواد مخدره

- 1. Create new narratives by choosing different words from the box to replace the shaded parts of the text.
- 2. Use the remaining class time to practice talking about a car with several men being pulled over and searched by policemen. Remember to use the plural forms of verbs and pronouns.

© Defend America

Exchange (Structures)

1. So Listen and pay attention to conversational forms that differ from formal Dari. Highlight them in the transcript on the next page.

- 2. Practice the exchange for fluency and good pronunciation, along with the native speakers.
- 3. Answer to the following questions. Write key words in Dari.
 - پولیس به موترسوارچی گفت؟
 - موترسوارچی نداشت؟
 - ده جيب هايش چي بود؟
 - ده تول بکس موترچی پیداشد؟
 - راجع به تفنگ ها چی گفت؟
 - پولیس باید اوره کجا ببره؟ چرا؟
- 4. Practice asking about and telling each other the information. Also practice your own questions.

Exchange (Models)

A policeman stops a motorist and searches him.

موتره ايستاد كو!

موترسوار: چی گپ اس صاحب؟

موترسور. چی تپ س ــــب موترسور. پی تپ س ـــب موترسوار: لیسنس ندارم. پولیس: ازموتر پایان شو. ده جیب هایت چی داری؟ موترسوار: هیچ چیز.

ر ر رر. کی چیر. پولیس: ده تول بکست چی داری؟ موترسوار: ده تول بکس کالایم اس کتی بعضی چیز های دگه.

دست هایته آستا بالا کو! دوربخو! باید تره تلاشی کنم يوليس:

The policeman finds something in the trunk.

تول بكسه و از كو إحالي ده او نجه ايستاد شو إ پولیس:

موترسوار: به چشم صاحب

پولیس: ای تفنگها از توس؟ موترسوار: بلی. از اونا بری شکار استفاده میکنم. پولیس: ده درون ای خلته ها چیس؟ موترسوار: کمی نمک اس.

ای نمک نیس. هیرویین اس. حرکت نکو! دست هایته اولچک میکنم. پولیس:

تره باید به ماموریت بولیس ببرم

© USMC

Exchange (Variations)

© Defend America

Gisting

- 1. **\(\rightarrow\)** Listen repeatedly.
- 2. In Dari, report one or more things that you understood, after each iteration.
- 3. Summarize the essential points in English.
- 4. Practice a similar dialog with a partner, making up variations.

© Defend America

Extended Practice

These are suggestions for personalized and integrated activities. Work briskly through the warm-up steps. Be prepared when you are called on. Your instructor will manage the time so that no more than 10 minutes are spent on the warm-up.

Warm-up (only one student per task)

- 1. Quickly name five things that police would confiscate from a drug dealer.
- 2. Say five things that are part of a car.
- 3. Name five containers or storage compartments that can be full or empty.
- 4. Ask your teacher if he or she has a rifle.
- 5. Say what you have in your pockets.
- 6. Dictate to your classmates five verb forms from this lesson. They will have to write and say what each means.

Talking about a traffic stop

Make up a story about any of these situations. Your classmates will identify the corresponding picture by giving its Dari ordinal number (e.g., '2nd picture').

© all Defend America

Role-plays

One of the following situations is outlined in Dari. Which one?

شما مسؤول تأمین امنیت در مدخل سفارت امریکا در کابل استید.آله ٔ کشف فازر ا باند گرفته و به شخص باز دید کننده بگویید که می خواهید یک تلاشی بدنی را انجام دهید. در جیبهای آن شخص شاید چیزی را پیدا کنید یا نکنید.

(1) You are providing security at the entrance to the American Embassy in the Afghan capital. Hold up the metal detector and tell the visitor that you will conduct a body search. You may or may not find anything in the person's pockets.

(2) Your Afghan friend is leaving home, loading up his/her car. You are helping with the bags, asking what's in them. From what you hear you gather that your friend is a hunter, so you ask if he/she has a license. It turns out Afghans don't need a license for hunting, only for driving.

Now act out these role-plays with a partner.

© USMC

Authentic Material

Recognize words in short texts. Practice reading, listening and also short speaking or writing tasks. Hone your dictionary skills.

- 1. So Listen to a short news clip. Explain it in English (in Dari, if you can.)
- 2. Read the headline of the article below. Compare it to the recorded news you just heard. What is similar and what is different? Speak English.

- © Aseem Koshan
- 3. Find and underline the passive voice construction in the body of the article.
- 4. Find the three number-noun combinations in the text. What are they? Say them in Dari.
- 5. According to the article, Afghanistan's Ministry of the Interior is involved. What is the exact name of this government agency? Look up the circled words to find the literal translation.

حامد با چاقوی ضارب زخمی شد

۱۲۱ اپریل/کابل ایرنا: عبدالسمیع حامدیکی ازروشنفکران
افغانستان ومسئول کمیته دفاع ازحقوق نویسندگان عصرروزجمعه
توسط فرد ناشناسی باسلاح سرد موردحمله قرارگرفت وزخمی شده
وی ازناحیه سر، دست ویا مجروح شده، فردناشناس حمله کننده
پس ازدرگیری وزد وخوردبااین نویسنده، ازمحل حادثه گریخت و
عبدالسمیع حامدبه خبرنگاران گفت حادثه هنگامی اتفاق افتاد
که وی بقصدخرید ازمنزل مسکونی درمکروریان سه خارج شده بود،
و فرد مهاجم که دربین کانتینرهای موجود درین منطقه پنهان شده
بود، بانشان دادن نامه ای بمن نزدیک شدوسپس باضربات چاقو

© Aseem Koshan

- 1. According to the news, a prominent Afghan intellectual was attacked. Find out the name of the victim. Say who it is.
- 2. Where did the victim suffer stab wounds? Say it in Dari.
- 3. The weapon is mentioned by name. Underline it.
- 4. When did this incident happen? Identify the day of the week.
- 5. The circled words refer to a category of weapons. Translate the term into English. Guess what the opposite might be. Say it in Dari, and name an example.
- 6. Now write two sentences in Dari, giving an example for each category of weapons: "_____ is a ______ ."

Review 29-32 DLIFLC/ELTF/Dari

REVIEW 29-32

This homework assignment is to be completed in increments over 4 days (or 4 lessons). It contains elements of several lessons that are recombined in a new dialog. The assignment consists of a series of steps, all of which are to be turned in for a grade, on a weekly basis.

Part A

صمد: هاشم: صمد:

هاشم:

هاشم:

صمد: هاشم

صمد:

2. Rewrite the segments in proper order to make a meaningful dialog.

3. Now write a narrative of three sentences about the conversation. Then, add one more sentence with information that you make up.

DLIFLC/ELTF/Dari Review 29-32

Part B

1. **Solution** Listen and transcribe.

اطيفه: حميرا: اطيفه: حميرا: اطيفه: حميرا: لطيفه: حميرا:

2. Rewrite the segments in proper order to make a meaningful dialog.

3. Now write a narrative of three sentences about the conversation. Then, add one more sentence with information that you make up.